Resultaten broedvogelinventarisaties aan de Oostkust in 2008

RAPPORT | Mergus | nummer 1 | 2010

MERGUS

Dominique Verbelen, Frank De Scheemaeker
en een team van gouden vrijwilligers

De natuur heeft je nodig. En vice versa.

natuurpunt

Inleiding

In Noord-West-Vlaanderen bestaat een lange traditie van monitoringsprojecten. Een uitgebreide ploeg tellers neemt 's winters deel aan de watervogeltellingen, de veertiendaagse ganzentellingen, simultane slaapplaatstellingen van Aalscholver, Kleine Zilverreiger, Wulpen of meeuwen, gebiedsdekkende roofvogeltellingen. Maar ook in het voorjaar staat een ganse trektelbatterij opgesteld aan de Fonteintjes of in het Zwin en wordt de aankomst van onze zomergasten met het fenologieproject elk jaar weer keurig opgevolgd.

Net als wintergasten worden ook broedvogels in de regio al meerdere decennia in kaart gebracht. Sommige soorten krijgen in de hele regio bijzondere aandacht (bv. Huiszwaluw, Kerkuil, ...) terwijl in een aantal gebieden jaarlijks nauwgezet enkele koloniebroeders worden opgevolgd (bv. meeuwen en sternen in de Voorhaven van Zeebrugge, Kleine Zilverreigers in het Zwin, ...). Heel wat amateur ornitologen inventariseren hun eigen 'local patch' of geven broedgevallen van eerder zeldzamere soorten door die ze op hun vogeltochten in Noord-West-Vlaanderen vaststellen. Sinds 2006 werd in het kader van de uitbreiding van de haven van Zeebrugge ook een grootschalig monitoringproject in het ganse poldercomplex van de Oostkust opgestart waarbij de kartering van een aantal beleidsrelevante soorten in een selectie aan gebieden voor heel wat interessante gegevens zorgt.

Al deze gegevens worden ingevoerd in de databank van Mergus. Door het feit dat broedvogelinventarisaties in de regio een lange traditie kennen, kunnen intussen heel wat trends worden onderbouwd met een gedetailleerde dataset. Deze gegevens worden dan ook regelmatig bevraagd in het kader van natuurinrichtingsprojecten, bij de opmaak van beheerplannen of milieu-effecten-rapporten, door mensen die een artikel willen schrijven over de evolutie van het broedbestand van een bepaalde soort(groep), voor de opmaak van het rapport 'Bijzondere Broedvogels' door het INBO.

Omdat al deze gegevens door een grote groep vrijwilligers wordt ingezameld, willen we deze dataset ook aan onze achterban ter beschikking stellen. Dit rapport bevat geen interpretatie van de gegevens maar lijst enkel per gebied alle doorgegeven territoria van 101 soorten op. In deze zin is dit rapport dus in hoofdzaak een naslagwerk van cijfertjes en getallen en ambieert het geen andere doelstelling. Toch hopen we dat deze oplijsting voor sommigen een aanzet zal zijn om ook in de de komende jaren broedvogelinventarisaties hoog op hun agenda te plaatsen. Niet alleen is het een aangename bezigheid, maar bovendien levert het een grote hoeveelheid wetenschappelijk relevante data op die vaak aan de basis liggen van een (betere) bescherming van de resterende waardevolle natuurgebieden. Soms kunnen ook vroegtijdig dalende trends worden vastgesteld en kan dit een signaal zijn om bv. het beheer van een bepaald gebied bij te stellen of om soortbeschermingsacties uit te werken. Reden genoeg dus om te blijven inventariseren!

Getelde gebieden

Alle getelde gebieden worden gegroepeerd in supergebieden. Onderstaande kaart geeft een overzicht van alle supergebieden uit de regio Noord-West-Vlaanderen. Meestal gaat het om logisch afgebakende en algemeen bekende entiteiten (bv. Voorhaven Zeebrugge, Polders van Uitkerke, Moeren van Meetkerke en Houtave, ...). Deze opdeling werd eerder al gehanteerd in het rapport van 2005 (Martens *et al.*, 2006), 2006 (Verbelen & De Scheemaeker, 2007) en 2007 (Verbelen & De Scheemaeker, 2009) zodat de resultaten die in deze rapporten worden voorgesteld onderling met elkaar kunnen worden vergeleken.

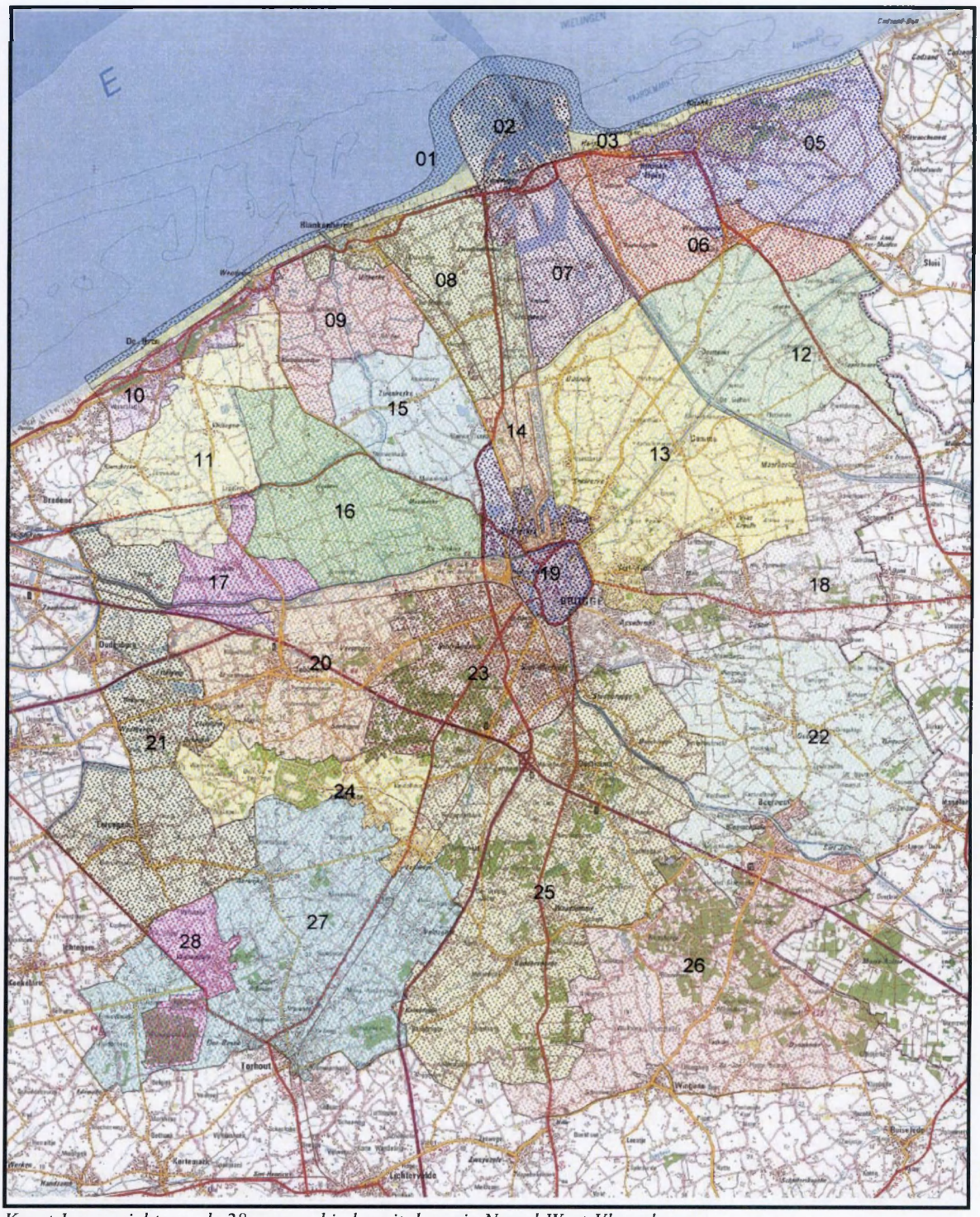

Kaart 1: overzicht van de 28 supergebieden uit de regio Noord-West-Vlaanderen

Onderstaand worden alle supergebieden opgelijst. Het nummer voorafgaand aan de naam van het gebied verwijst naar de nummer op bovenstaande kaart. Merk op dat nummer 4 ontbreekt. Dit foutje sloop in Martens *et al.*, 2006 in het rapport maar opdat elk supergebied hetzelfde nummer zou behouden als in de vorige twee rapporten, werd dit schoonheidsfoutje bewust behouden.

1. Op of boven de Noordzee
2. Voorhaven Zeebrugge
3. Strand

5. Zwinstreek
6. Polders Ramskapelle - Westkapelle - Heist
7. Achterhaven Zeebrugge
8. Lissewege (polders Fonteintjes - Eendenkooi)
9. Polders van Uitkerke
10. Duinbossen van De Haan - Wenduine
11. Vlissegem - Klemskerke
12. Oostkerke - Hoeke - Lapscheure
13. Dudzele - Koolkerke - Damme
14. Opgespoten terreinen van Brugge en Blauwe Toren
15. Zuienkerke - Hagebos
16. Moeren van Meetkerke en Houtave
17. Stalhille
18. Male - Sijsele
19. Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten
20. Polderrand van Bloemendale tot Varsenare
21. Ettelgem - Roksem - Bekegem
22. Beverhoutsveld
23. Bossen van Sint-Andries - Sint-Michiels
24. Vloethemveldcomplex
25. Bossen van Oostkamp - Loppem
26. Bossen van Hertsberge - Beernem - Wingene
27. Aartrijke - Veldegem - Torhout
28. Wijnendale

Inventarisatiegraad

De graad van inventarisatie varieert sterk van gebied tot gebied en van soort tot soort. In enkele gebieden wordt jaarlijks een beperk aantal soorten op een gestandaardiseerde manier geïnventariseerd (bv. sternen en meeuwen in de Voorhaven van Zeebrugge). Dit is een zeer arbeidsintensieve taak (*i.c.* nesten tellen) en het spreekt voor zich dat dergelijke gedetailleerde gegevens slechts voor een beperkt aantal gebieden en voor een beperkt aantal soorten voorhanden is.

In het kader van het monitorinproject in het poldercomplex werd een selectie aan soorten in een aantal weerhouden gebieden geïnventariseerd op basis van een uitgebreide territoriumkartering. Hierbij gaat het vooral om beleidsrelevante soorten: soorten die voorkomen op de bijlage I van de Vogelrichtlijn, soorten die op de Rode Lijst van de Vlaamse broedvogels staan (Devos *et al.*, 2004) en soorten waarvan in het studiegebied meer dan 5% van de totale Vlaamse populatie broedt (gebaseerd op Vermeersch *et al.*, 2004). Deze selectie werd aangevuld met enkele koloniebroeders (Aalscholver, Blauwe Reiger, Kokmeeuw, Zilvermeeuw, Oeverzwaluw). Een overzicht van de 'monitoringsoorten' die in dit rapport aan bod komen, wordt weergegeven in onderstaand kader. In vergelijking met het rapport dat de territoria van 2006 behandelt (Verbelen & De Scheemaeker, 2007) werd de selectie aan weerhouden soorten voor 2007 en 2008 uitgebreid met Blauwborst en Rietzanger.

Aalscholver, Woudaap, Kwak, Kleine Zilverreiger, Blauwe Reiger, Bergeend, Smient, Pijlstaart, Zomertaling, Slobeend, Kuifeend, Bruine Kiekendief, Porseleinhoen, Scholekster, Steltkluut, Kluut, Bontbekplevier, Strandplevier, Grutto, Tureluur, Zwartkopmeeuw, Kokmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Visdief, IJsvogel, Oeverzwaluw, Blauwborst, Tapuit, Cetti's Zanger, Graszanger, Snor, Rietzanger, Baardmannetje, Buidelmees

Voor een overzicht van de gebieden waarin deze soorten volgens de uitgebreide territoriumkartering werden geïnventariseerd in het kader van het monitoringproject uitgevoerd in sbz-v 3.2 'poldercomplex', verwijzen we naar onderstaande kaart (uit: Courtens & Verbelen., 2008). De opgegeven aantallen van bovenvermelde soorten in die gebieden benaderen dicht het werkelijke aantal territoria.

NOORDZEE
FTO
FTW
SWZB
HDBB
KSUK
VWUK
EKWD
TWUK
GRWA
MWUK
GWUKN
RWUK
KWUK
EWUK
GWUKZ
PWUK
CNM
AWZK
PONM
POSB
PVG
WKLN
BWVG
WKLZ
WHBO
HBO
HMHT
HMMK
CMK
GPP
WNKL
VW
ASH
WPOB
POMP
PMK
LM
S
EKMK
LMVLM
KWVN
JPSH
WJSH
TGVN
WRJB
OTKN
PLPE
KBN
HN
WAL
WDI
RVPE
WHN
LV
BPE
WSO
APE
KBZ
WSW
RSW
ZSDZ
OTSW
DZW
EKLW
ASW
PBWN
WHSW
KABWO
KABWW
RLW
WPW
POKK
WKK
WFB
WDVW
DVBD
PWDM
SBZB
BHOK
EBVP
GBOK
COK
MOOK
SBBS
WCRW
DVDS
ZVDM
SWDN
SWDW
CDM
SWDO
SWDZ
JPDM
BDDM
ZDDM
ZVPO
EBVW
KPOK
PBE
PWOK
NAOK
KDOK
KWOK
HVWW
HKVW
HVWW
HKVO
HKW
ZSPO
HVWO
ZSHK
KPSD
PKLS
LGPO
DVHN
BSHK
LPON
LGHK
SBHK
LPOZ
FDKR
PAPO
KHLS
ZEPO
CLS
KBHR

MERGUS

Afkorting	Gebiedsnaam
ASW	Aarseleweiden
APE	Akkers Pelikaan
ASH	Akkers te Stalhille SBZ
AWZK	Akkers ten westen van Zuienkerke SBZ
BPE	Berm Pelikaan
BSHK	Blauwe Sluis Hoeke
BHOK	Braambeierhoek Oostkerke
BDDM	Branddijk Damme
BWVG	Bunkerweiden Vlissegem
CDM*	Centrum Damme
CLS*	Centrum Lapscheure
CMK*	Centrum Meetkerke
CNM*	Centrum Nieuwmunster
COK*	Centrum Oostkerke
DVBD	Damse Vaart Brugge-Damme SBZ
DVDS	Damse Vaart Damme-Syphons
DVHN	Damse Vaart Hoeke-Nederlandse grens
DZW	Dudzeleweiden SBZ
EKLW	Eendekooi Lissewege
EKMK	Eendekooi Meetkerke
EKWD*	Eendekooi Wenduine
EWUK	Eendeweiden Uitkerke
EBVP	Eibroekvaartpolder
EBVW	Eibroekvaartweiden
FDKR	Flettersdamkreek
FTO*	Fonteintjes Oost
FTW*	Fonteintjes West
GRWA	Groenwaecke
GBOK	Groot Boomgaardweiden Oostkerke
GPP	Grote Palingpot
GWUKN	Gruttoweiden Noord Uitkerke
GWUKZ	Gruttoweiden Zuid Uitkerke
HBO*	Hagebos
HDBB*	Harendijke Blankenberge
HKVO	Hoekevaart Oost
HVWO	Hoekevaartweiden Oost
HVWW	Hoekevaartweiden West
HKVW	Hoekevaart West
HKW	Hoekeweiden
HMHT	Hoge Moere Houtave
HMMK	Hoge Moere Meetkerke
HN	Hoge Noen
JPDM	Jagersput Damme
JPSH	Jagersput Stalhille
KHLS	Kaleshoek Lapscheure
KWUK	Kievitweiden Uitkerke
KPOK	Kleiputten Oostkerke
KPSD	Kleiputten Sint-Donaas
KDOK*	Krinkeldijk Oostkerke
KWOK*	Krinkeldijkweiden Oostkerke
KABWO	Kruisabeleweiden Oost
KABWW	Kruisabeleweiden West ZZ
KSUK	Kuststrook Uitkerke
KBKR	Kwabettekreek
KWVN	Kwetshage Varsenare
LM	Lage Moere
LMVLM	Lage Moere - monitoringgebied VLM
LGPO	Lapscheursegatpolder SBZ
LGHK	Lievegeleedkreek
LPON	Lievegeleedpolder Noord
LPOZ	Lievegeleedpolder Zuid
LV	Luzerneveld

Afkorting	Gebiedsnaam
MWUK	Meeuweweiden Uitkerke
MOOK	Moeren Oostkerke
OTKN	OT Kolen Noord
OTSW	OT Spoorweg West
PAPO	Pannepolder
PBWN	Pereboomweiden Noord
PBWZ	Pereboomweiden Zuid
PWDM	Pijpewegweiden Damme
PLPE	Plasjes Pelikaan
PWOK	Plevierweiden Oostkerke
PWUK	Plevierweiden Uitkerke
POKK	Polders Koolkerke SBZ
PONM	Polders Nieuwmunster
POSB	Polders Schoeringebrug
PBE	Put Bekaert
PMK	Put van Meetkerke
PVG	Put Vlissegem
PKLS	Putje Kobus
RWUK	Reigersweiden Uitkerke
RVPE	Rietveld Pelikaan
WCRW	Rombautswerve Weidecomplex
RLW	Ronselaereweiden
RSW	Ruigte Spoorweg West
SWZB*	Smienteweiden Zeebrugge
S	Speyen
SWDN	Stadswallen Damme Noord
SWDO	Stadswallen Damme Oost
SWDZ	Stadswallen Damme Zuid
SWDW	Stadswallen Damme West
SBHK	Steenbakkerij Hoeke
SBBS	Stinker & Blinker Broekebr.-Syphons
SBZB	Stinker & Blinker Zelzatebr.-Broekebrug
NAOK	't Naaie te Oostkerke
POMP	't Pomptje te Oudenburg
TGVN	Tuinbouwgebied Varsenare SBZ
TWUK	Tureluursweiden Uitkerke
VWUK	Velduilweiden Uitkerke
VW	Vijfwege
WHSW	Waterhofstedeweiden
WPW	Waterputweiden
WAL	Weiden Achterhaven kant Lissewege
WJSH	Weiden bij Jagersput Stalhille
WDVW	Weiden Damse Vaart West
WDI	Weiden Distrigas
WFB	Weiden Fort van Beieren
WHBO	Weiden Hagebos SBZ
WHN	Weiden Hoge Noen
WKLN	Weiden Klemskerke Noord
WKLZ	Weiden Klemskerke Zuid
WKK*	Weiden Koolkerke
WNKL	Weiden Noordede
WPOB	Weiden Pompje
WRJB	Weiden Rijkswacht Jabbeke
WSO	Weiden Spoorweg Oost
WSW	Weiden Spoorweg West
ZEPO	Zeepolder
ZDDM	Zuiddijk Damme
ZVDM	Zuidervaartje Damme
ZSDZ	Zuidstrook Dudzele SBZ
ZSHK	Zwarte Sluis Hoeke
ZSPO	Zwarte Sluispolder
ZVPO	Zwinvaartpolder

*Tabel 1: Afkortingen en volledige naam van de deelgebieden die worden geïnventariseerd in het kader van het monitoringproject sbz-v 3.2 'poldercomplex'. Gebieden met * werden in 2008 niet geïnventariseerd.*

Ook buiten de monitoringgebieden worden deze soorten doorgaans nauwkeurig geteld waardoor we vermoedelijk een relatief correct zicht hebben op de totale broedpopulatie van voornoemde soorten in Noord-West-Vlaanderen.

Op vraag van Frank De Scheemaeker werd deze lijst uitgebreid met een aantal optionele aandachtssoorten. De tellers die deelnamen aan het monitoringproject waren niet verplicht om die extra soorten te karteren maar toch wordt de oproep door steeds meer teller opgevolgd. Een overzicht van de bijkomende aandachtssoorten die in dit rapport aan bod komen, wordt weergegeven in onderstaand kader.

Dodaars, Fuut, Knobbelzwaan, Grauwe Gans, Indische Gans, Grote Canadese Gans, Brandgans, Magelhaengans, Nijlgans, Mandarijneend, Krakeend, Wintertaling, Tafeleend, Wespendief, Sperwer, Buizerd, Torenvalk, Boomvalk, Patrijs, Kwartel, Waterral, Kleine Plevier, Kievit, Zomertortel, Kerkuil, Steenuil, Bosuil, Ransuil, Groene Specht, Zwarte Specht, Kleine Bonte Specht, Kuifleeuwerik, Veldleeuwerik, Huiszwaluw, Boompieper, Graspieper, Gele Kwikstaart, Engelse Kwikstaart, Grote Gele Kwikstaart, Rouwkwikstaart, Nachtegaal, Gekraagde Roodstaart, Roodborsttapuit, Sprinkhaanzanger, Bosrietzanger, Kleine Karekiet, Spotvogel, Braamsluiper, Grasmus, Vuurgoudhaan, Grauwe Vliegenvanger, Bonte Vliegenvanger, Matkop, Kuifmees, Boomklever, Wielewaal, Putter, Kneu, Goudvink, Rietgors

Van de zeldzamere broedvogels (bv. Wespendief, Kuifleeuwerik) is de aantalsschatting (vrij) nauwkeurig. Ook voor een aantal soorten die in de regio jaarlijks gericht worden geïnventariseerd (bv. Huiszwaluw, Kerkuil) zal het voorliggende aantal de realiteit vermoedelijk sterk benaderen. Voor de meeste andere soorten is de foutmarge groter, afhankelijk van het gebied: nauwkeurig in bv. de Polders van Uitkerke, de Achterhaven van Zeebrugge, Het Zwin, ... benaderend in andere gebieden, in nog andere (sterk) onvolledig. In elk geval: de aanzet tot een meer gestructureerde en gestandaardiseerde opvolging van deze soorten is gegeven. Een overzicht van de graad van inventarisatie kan worden afgeleid uit onderstaande tabel.

NR.	NAAM SUPERGEBIED	AANTAL KP.	SOORTEN
13	Dudzele - Koolkerke - Damme	1227	50
12	Oostkerke - Hoeke - Lapscheure	941	49
7	Achterhaven Zeebrugge	977	44
5	Zwinstreek	359	42
16	Moeren van Meetkerke en Houtave	532	40
9	Polders van Uitkerke	2599	37
20	Polderrand van Bloemendale tot Varsenare	206	34
24	Vloethemveldcomplex	93	34
17	Stalhille	166	29
8	Lissewege (polders Fonteintjes - Eendenkooi)	112	29
21	Ettelgem - Roksem - Bekegem	251	28
25	Bossen van Oostkamp - Loppem	54	26
11	Vlissegem - Klemskerke	313	23
15	Zuienkerke - Hagebos	279	23
18	Male - Sijsele	168	22
19	Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten	111	20
6	Polders Ramskapelle - Westkapelle - Heist	207	19
14	Opgespoten terreinen van Brugge en Blauwe Toren	172	18
22	Beverhoutsveld	83	17
23	Bossen van Sint-Andries - Sint-Michiels	73	17
26	Bossen van Hertsberge - Beernem - Wingene	175	16
2	Voorhaven Zeebrugge	8991	15
27	Aartrijke - Veldegem - Torhout	15	8
3	Strand	124	6
28	Wijnendale	19	4

NR.	NAAM SUPERGEBIED	AANTAL KP.	SOORTEN
10	Duinbossen van De Haan - Wenduine	13	3
1	Op of boven de Noordzee	0	0

Tabel 2: aantal geregistreerde territoria per supergebied (gerangschikt in aflopende volgorde van het aantal soorten dat voor dit rapport werd weerhouden)

Wat blijkt hier uit? Een aantal gebieden werd zeer goed geïnventariseerd: van een groot aantal soorten werd een groot aantal territoria doorgegeven. Dit is vooral het geval voor die supergebieden die (bijna) integraal deel uitmaken van het monitoringproject. De zwakke schakels zitten vooralsnog in enkele gebieden ten zuid- zuidwesten van Brugge waar vooral de bosgebieden om meer aandacht vragen.

Rietveld De Pelikaan blijft één van de absolute hotspots van de Oostkust. In 2008 was dit gebied goed voor o.a. 5 territoria Woudaap, 1 territorium Porseleinhoen, 7 territoria Blauwborst, 9 territoria Graszanger, 13 territoria Cetti's Zanger, 60 territoria Rietzanger en 8 territoria Baardmannetje. (foto: Bernard Van Elegem)

Algemene resultaten

Dit rapport behandelt de resultaten van de broedvogelinventarisaties die in 2008 in Noord-West-Vlaanderen werden uitgevoerd. In totaal werden van 128 soorten gegevens doorgegeven. Voor sommige van deze soorten (n=27) is het aantal gegevens te fragmentair en geeft het geenszins een representatief beeld van het aantal territoria dat in het studiegebied voorkomt. Deze gegevens werden wel opgenomen in de databank maar werden niet voor dit rapport weerhouden. Deze soorten worden opgelijst in onderstaand kader. Voor elk van deze soorten wordt aangegeven hoeveel territoria in 2008 werden doorgegeven.

Waterhoen (141), Meerkoet (342), Houtduif (5), Holenduif (2), Turkse Tortel (4), Koekoek (12), Gierzwaluw (22), Grote Bonte Specht (12), Boerenzwaluw (3), Winterkoning (37), Heggenmus (11), Roodborst (23), Merel (17), Zanglijster (6), Grote Lijster (3), Tuinfluiter (24), Zwartkop (42), Tjiftjaf (76), Fitis (65), Goudhaan (7), Staartmees (12), Zwarte Mees (4), Pimpelmees (17), Koolmees (36), Boomkruiper (3), Gaai (3), Vink (7)

Voor een aantal soorten (n=101) is het aantal doorgegeven territoria ofwel quasi representatief voor de totale broedpopulatie in het studiegebied ofwel voldoende hoog om te worden weerhouden voor dit rapport. In vergelijking met het rapport dat de resultaten behandelde van de broedvogelinventarisatie van 2007 (Verbelen & De Scheemaeker, 2009) valt een aantal dingen op.

Voor 44 soorten werden meer gegevens doorgegeven (zie tabel 2). In een aantal gevallen duidt dit vermoedelijk op een reële toename van de soort. Hierbij gaat het vooral om soorten die in beide jaren even intensief werden geïnventariseerd (bv. Bergeend, Wintertaling, Slobeend, Kuifeend, Scholekster, Tureluur, IJsvogel, Nachtegaal, Rietzanger, Rietgors, ...).

Een beperkte selectie aan soorten wordt jaarlijks pojectmatig opgevolgd. Ook van deze 'projectsoorten' mag, gezien het arbeidsintensieve karakter van de monitoring, met zekerheid worden aangenomen dat de vastgestelde aantalsstijging reëel is en niet het gevolg is van een toegenomen aandacht (bv. Torenvalk, Strandplevier, Kokmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Dwergstern, Kerkuil, Oeverzwaluw, Huiszwaluw, ...).

In een aantal gevallen is de stijging in hoofdzaak te wijten aan het feit dat in 2008 enkele soorten in grote delen van het studiegebied gerichter werden geïnventariseerd of omdat meer mensen hun gegevens van bepaalde soorten doorgaven (bv. Wilde Eend, Kievit, Groene Specht, Roodborsttapuit, Boomklever, ...). De toename geeft in dit geval dus vermoedelijk vooral de toegenomen aandacht eerder dan een reële toename weer. Het feit dat Rietzanger in het monitoringproject sbz-v 3.2 'poldercomplex' in 2007 voor het eerst werden opgewaardeerd van 'optioneel te inventariseren soort' tot 'verplicht te inventariseren soort' had in 2007 een opvallende stijging tot gevolg. Mogelijk ligt deze verhoogde aandacht ook in 2008 nog aan de basis van de verdere aantalsstijging. We merken op dat in 2008 opnieuw meer aandacht werd geschonken aan Kievit, één van onze stakkers van de akkers Van deze soort mag worden aangenomen dat ook in het studiegebied de dalende trend die zich in gans Vlaanderen aftekent, wordt gevolgd. Dat deze akkersoort in de kolom van de stijgers is verzeild geraakt, heeft dus vermoedelijk met een toegenomen aandacht voor de soort te maken. De andere akkersoorten die al langer op de voet worden gevolgd, zitten alle in de min ...

Een andere categorie van stijgers omvat de soorten met een hoog 'meldingsgehalte'. Dit zijn de eerder zeldzame soorten (bv. Geoorde Fuut, Roerdomp, Woudaapje, Wespendief, Bruine Kiekendief, Stelkluut, Kerkuil, Graszanger, Cetti's Zanger, ...). Van deze soorten mag worden aangenomen dat ze het in 2008 wel degelijk beter deden dan in het vorige broedseizoen.

En dan zijn er nog een aantal aandachtssoorten. Vaak gaat het om beleidsrelevante soorten of soorten waarvoor delen van de regio specifiek werden ingericht. Goede voorbeelden hiervan zijn Kluut en Grutto. Deze soorten worden elk jaar nauwlettend - zeker in bepaalde deelgebieden als de Uitkerkse Polders of de Achterhaven van Zeebrugge - opgevolgd en het lijkt aannemelijk dat de getalstoename een reële stijging van de broedpopulatie van deze soorten reflecteert.

Het spreekt voor zich dat de resultaten van de soorten die niet gestandaardiseerd werden geïnventariseerd in het volledige studiegebied met de nodige voorzichtigheid moeten worden behandeld.

Broedvogels inventariseren in de Oostkustpolders betekent vaak kilometerslange rietkragen aflopen langsheen poldersloten, natte laarzen door diepe laantjes en achtervolgingen door woeste polderstieren. (foto: Bernard Van Elegem)

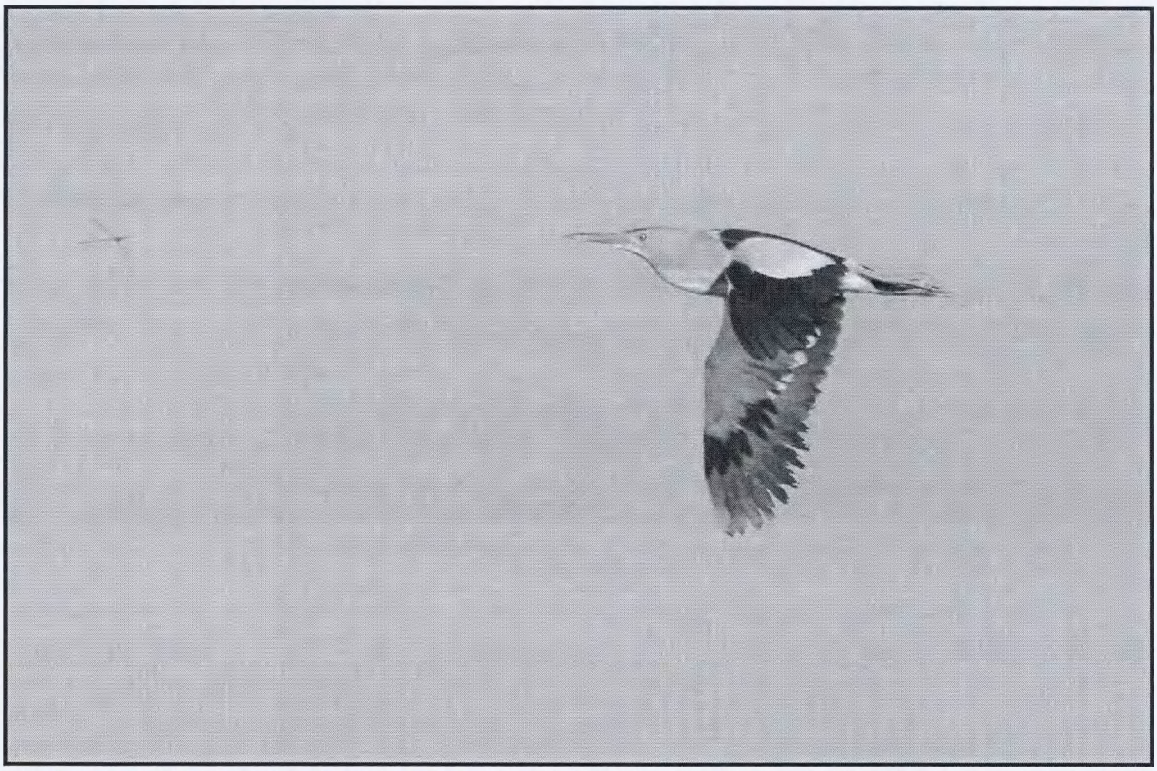

Woudaapje is één van de soorten met een hoog meldingsgehalte. Van deze soorten mag worden aangenomen dat het opgegeven aantal territoria heel dicht het werkelijke aantal benadert. Op de foto staat Raf, één van de vijf mannetjes die in 2008 Rietveld De Pelikaan als roepstek uitkozen. (foto: Johan Buckens)

SOORT	2007	2008	⇧
Zilvermeeuw	1317	1755	**438**
Kokmeeuw	432	800	**368**
Kleine Mantelmeeuw	3997	4243	**246**
Kievit	728	926	**198**
Wilde Eend	674	770	**96**
Oeverzwaluw	96	180	**84**
Huiszwaluw	734	794	**60**
Grauwe Gans	148	205	**57**
Dwergstern	121	177	**56**
Rietzanger	809	856	**47**
Slobeend	74	112	**38**
Boomklever	7	35	**28**
Tureluur	171	191	**20**
Roodborsttapuit	24	41	**17**
Scholekster	199	214	**15**
Kerkuil	34	49	**15**
Kuifeend	98	111	**13**
Groene Specht	30	42	**12**
Grote Canadese Gans	76	86	**10**
Boomvalk	9	19	**10**
Knobbelzwaan	3	11	**8**
Cetti's Zanger	82	90	**8**
Waterral	4	11	**7**
Wouwaap	1	7	**6**
Rietgors	244	250	**6**
Bergeend	231	236	**5**
Kuifmees	4	9	**5**
Kleine Bonte Specht	6	10	**4**
Nachtegaal	21	25	**4**
Grauwe Vliegenvanger	8	12	**4**
Nijlgans	24	27	**3**
Sperwer	13	16	**3**
Buizerd	24	27	**3**
Steltkluut	1	4	**3**
Wintertaling	12	14	**2**
Zomertaling	4	6	**2**
Bruine Kiekendief	8	10	**2**
Torenvalk	39	41	**2**
Wespendief	2	3	**1**
Kwartel	18	19	**1**
Strandplevier	13	14	**1**
IJsvogel	16	17	**1**
Zwarte Specht	4	5	**1**
Putter	9	10	**1**

Tabel 3: soorten (n=44) waarvan in 2008 in de regio meer territoria werden gemeld dan in 2007 met opgave van het aantal doorgegeven territoria in 2007 en 2008 en het verschil tussen beide jaren (aflopend gerangschikt volgens het aantal territoria dat in 2008 meer werd doorgegeven dan in 2007)

Van een aantal soorten (n=8) konden in 2008 één of meerdere territoria worden vastgesteld terwijl dat in 2007 niet het geval was. Voor eerder opvallende soorten (bv. Ooievaar) gaat het om nieuwe vestigingen in onze regio (t.o.v. 2007). Van andere soorten (bv. Geelpootmeeuw) fluctueert het broedbestand in de regio op een heel laag niveau: sommige jaren geen territoria, andere jaren enkele. Voor Roerdomp, Watersnip en Velduil kon op basis van de beschikbare gegevens worden besloten tot zekere territoria maar vermoedelijk kwam geen van deze soorten effectief ook tot broeden.

SOORT	2007	2008	nieuw
Houtsnip	0	2	2
Geoorde Fuut	0	1	1
Roerdomp	0	1	1
Ooievaar	0	1	1
Havik	0	1	1
Watersnip	0	1	1
Geelpootmeeuw	0	1	1
Velduil	0	1	1

Tabel 4: soorten (n=8) waarvan in 2008 in de regio wel teritoria werden doorgegeven maar in 2007 niet (aflopend gerangschikt volgens het aantal doorgegeven territoria)

Enkele zeldzame broedvogels (n=8) houden stand op een laag niveau. Voor Slechtvalk is het gebrek aan geschikte broedlocaties wellicht de beperkende factor. Er mag dan ook worden vermoed dat het aantal territoria van deze toppredator in de regio de komende jaren niet spectaculair zal stijgen. Snor en Kuifleeuwerik doen het zeer slecht in Vlaanderen en van beide soorten kan worden gevreesd dat ze binnenkort zullen verschijnen in de Rode lijst-categorie 'uitgestorven'.

SOORT	2007	2008	=
Kwak	4	4	0
Slechtvalk	1	1	0
Patrijs	84	84	0
Porseleinhoen	1	1	0
Bontbekplevier	8	8	0
Kuifleeuwerik	1	1	0
Snor	2	2	0
Bonte Vliegenvanger	2	2	0

Tabel 5: soorten (n=8) waarvan in 2008 in de regio evenveel territoria werden gemeld als in 2007 met opgave van het aantal doorgegeven territoria in 2007en 2008 (aflopend gerangschikt volgens het aantal doorgegeven territoria)

En dan de verliezers (n=36). Net zoals ook werd opgemerkt bij de soorten waarvan het aantal territoria steeg, moeten deze aantallen met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Ook in deze categorie wordt het broedbestand van een aantal soorten jaar na jaar op een gestandaardiseerde wijze gemonitord (bv. Aalscholver, Kleine Zilverreiger, Blauwe Reiger, Zwartkopmeeuw, Stormmeeuw, Grote Stern, Visdief, ...). De aantalsafname voor deze soorten is dus reëel.

Andere (bv. Zomertortel, Gekraagde Roodstaart, Tapuit, Baardmannetje, Wielewaal, ...) zijn high-profile soorten. De opgegeven aantallen zullen voor deze soorten zondermeer de reële aantallen zeer dicht benaderen. Een aantal soorten deed het in 2008 vermoedelijk niet echt slecht(er) dan in 2007 maar werden mogelijk minder doorgegeven dan vorige jaar (bv. Steenuil, Bosuil, ...). Voor deze soorten kunnen op basis van de voorliggende gegevens niet echt besluiten worden getrokken.

Opvallend zijn de dalende cijfers van de Afrika-trekkers (bv. Zomertortel, Blauwborst, Gekraagde Roodstaart, Tapuit, Sprinkhaanzanger, Bosrietzanger, Kleine Karekiet, Spotvogel, Braamsluiper, Grasmus, Wielewaal). Even opvallend: ook al gaan de meeste akkersoorten in de min (bv. Veldleeuwerik, Graspieper, Gele Kwikstaart), de verliezen blijven zeer beperkt. Toch is dit slechts

gedeeltelijk goed nieuws want het totaalverlies blijft grotendeels beperkt door het succesverhaal van de Uitkerkse Polders. In de gebieden waar niet gericht aan natuurontwikkeling wordt gewerkt, krijgen akkergebonden soorten nog steeds rake klappen.

SOORT	2007	2008	⇩
Grote Stern	1127	249	**-878**
Visdief	2794	2004	**-790**
Kleine Karekiet	1143	1003	**-140**
Blauwe Reiger	222	164	**-58**
Bosrietzanger	215	178	**-37**
Graspieper	287	255	**-32**
Blauwborst	217	191	**-26**
Zomertortel	53	28	**-25**
Grasmus	192	167	**-25**
Kluut	205	183	**-22**
Aalscholver	108	92	**-16**
Grutto	375	360	**-15**
Zwartkopmeeuw	17	5	**-12**
Kleine Zilverreiger	35	24	**-11**
Graszanger	61	51	**-10**
Sprinkhaanzanger	43	33	**-10**
Braamsluiper	30	21	**-9**
Krakeend	33	25	**-8**
Kneu	29	21	**-8**
Fuut	37	30	**-7**
Brandgans	12	5	**-7**
Wielewaal	15	8	**-7**
Kleine Plevier	15	9	**-6**
Stormmeeuw	15	9	**-6**
Steenuil	30	24	**-6**
Gekraagde Roodstaart	40	34	**-6**
Spotvogel	35	29	**-6**
Bosuil	10	6	**-4**
Dodaars	43	40	**-3**
Pijlstaart	3	0	**-3**
Veldleeuwerik	195	192	**-3**
Gele Kwikstaart	128	125	**-3**
Grote Gele Kwikstaart	3	0	**-3**
Tapuit	6	3	**-3**
Magelhaengans	5	3	**-2**
Ransuil	15	13	**-2**
Boompieper	2	0	**-2**
Matkop	3	1	**-2**
Indische Gans	1	0	**-1**
Mandarijneend	1	0	**-1**
Smient	3	2	**-1**
Tafeleend	3	2	**-1**
Engelse Kwikstaart	1	0	**-1**
Rouwkwikstaart	1	0	**-1**
Vuurgoudhaan	2	1	**-1**
Baardmannetje	10	9	**-1**

SOORT	2007	2008	⇩
Buidelmees	1	0	-1
Goudvink	5	4	-1

Tabel 6: soorten (n=48) waarvan in 2008 in de regio minder territoria werden gemeld dan in 2007 met opgave van het aantal doorgegeven territoria in 2007 en 2008 en het verschil tussen beide jaren (oplopend gerangschikt volgens het aantal territoria dat in 2008 minder werd doorgegeven dan in 2007)

Opvallend is het bijzonder laag aantal voor Matkop. Deze soort is een uitgesproken klimaatkanarie. De klimaatatlas voorspelt dat Matkop noordwaarts zal schuiven en dat Vlaanderen aan de zuidgrens van het verspreidingsgebied zal komen te liggen. We spelen deze soort dus beetje bij beetje kwijt. Elke waarneming van Matkop moet worden gemeld zodat we deze exodus zo gedetailleerd mogelijk kunnen documenteren.

Naast nieuwkomers, stijgers, gelijkblijvers en dalers, kunnen we ook enkele 'verdwijners' melden: soorten waarvan in 2007 nog wel territoria werden gemeld maar in 2008 niet meer, o.a. twee exoten (Indische Gans, Mandarijneend) waar wel niemand zal om rouwen.

SOORT	2007	2008	weg
Pijlstaart	3	0	-3
Grote Gele Kwikstaart	3	0	-3
Boompieper	2	0	-2
Indische Gans	1	0	-1
Mandarijneend	1	0	-1
Engelse Kwikstaart	1	0	-1
Rouwkwikstaart	1	0	-1
Buidelmees	1	0	-1

Tabel 7: soorten (n=8) waarvan in 2008 in de regio geen territoria werden doorgegeven maar in 2008 wel (aflopend gerangschikt volgens het aantal doorgegeven territoria)

Samenvattend kan worden gesteld dat in 2008 voor veel soorten een hoger aantal territoria werd doorgegeven dan in 2007. Zoals al eerder gesteld, zal dit voor een aantal soorten een weergave zijn van een reëel verhoogd aantal territoria terwijl het voor andere soorten vooral het gevolg zal zijn van een verhoogde aandacht voor bepaalde soorten en/of van een betere doorstroming van de gegevens vanuit de individuele waarnemers naar de coördinator. Hoe het ook zij: beide zijn positieve tendenzen.

Het aantal soorten waarvan het aantal daalt, ligt in 2008 aanzienlijk hoger dan in 2007. Voor een aantal van soorten ligt de oorzaak ongetwijfeld in het feit dat de Zwinbosjes in 2008 niet gebiedsdekkend en op alle soorten werden geïnventariseerd (in 2007 was dit wel het geval in het kader van het PINK-project). De sterk onvolledige dataset van de Zwinbosjes voor 2008 verklaart voor een deel de negatieve totaalcijfers van o.a. Zomertortel (Zwinbosjes 2007: 17 vs. 2008: 3), Graspieper (Zwinbosjes 2007: 15 vs. 2008: 3), Sprinkhaanzanger (Zwinbosjes 2007: 15 vs. 2008: 6), Kleine Karekiet (Zwinbosjes 2007: 30 vs. 2008: 19), Braamsluiper (Zwinbosjes 2007: 15 vs. 2008: 6) en Grasmus (Zwinbosjes 2007: 73 vs. 2008: 19). Jammer dat dit topgebied niet meer jaarlijks gebiedsdekkend wordt geïnventariseerd.

VERGELIJKING VAN DE RESULTATEN 2007 - 2008	TOT
soorten waarvan het aantal teritoria in 2008 hoger lag dan in 2007	44
soorten waarvan in 2008 wel maar in 2007 geen territoria werden vastgesteld	8
soorten waarvan het aantal territoria in 2008 gelijk was aan 2007	8
soorten waarvan het aantal territoria in 2008 lager lag dan in 2007	48
soorten waarvan in 2008 geen maar in 2007 wel territoria werden vastgesteld	8

Tabel 8: vergelijking tussen de soorten die in de rapporten van 2007 en/of 2008 werden opgenomen

Oproep

Hoewel het aantal doorgegeven territoria in 2008 behoorlijk hoog lag (18.260 in 2008 vs. 18.668 in 2007), kan dit resultaat vermoedelijk nog aanzienlijk worden opgedreven. We hopen dat sommigen op basis van dit rapport zullen merken dat 'hun' Fuut, IJsvogel, Bosuil, Sperwer, Buizerd, Steenuil, ... niet in dit rapport is opgenomen en dat ze deze waardevolle gegevens alsnog zullen doorspelen aan Mergus. Deze bijkomende waarnemingen zullen dan in de databank worden ingevoerd waardoor het totaalbeeld weer iets vollediger wordt. Alle beetjes helpen!

Bovendien bestaat de kans dat teritoria die wel degelijk werden doorgegeven niet in dit rapport zijn opgenomen omdat in de database (door ons) niet werd aangevinkt dat het om territoria ging of omdat een paartje of zangpost vele keren werd doorgegeven maar nooit werd gemeld dat al die losse waarnemingen hebben geleid tot een territorium. Ook over dergelijke 'vergeten' gevallen ontvangen we graag uw bijkomende op- en/of aanmerkingen.

Hoewel de dataset een aantal keer werd gecontroleerd, kunnen er ook fouten in de omgekeerde richting in it rapport zijn geslopen: soorten die in een bepaald gebied niet (of niet in die aantallen) tot broeden kwamen maar die wel voor deze gebieden (en in die aantallen) in dit rapport werden opgenomen. We zijn er zeker van dat dit soort fouten uiterst gering zal zijn maar we zouden het sterk appreciëren mocht u ons hierop attent maken wanneer u zo 'n dingen opmerkt. Alles wordt dan onmiddellijk in de databank aangepast zodat we over een correcte en (meer) volledige dataset kunnen beschikken bij toekomstige rapportages.

Tot slot merken we ook ook op dat in de gebieden van het monitoringproject waar werd geïnventariseerd volgens de methode van de uitgebreide territoriumkartering, strenge en gestandaardiseerde criteria werden gehanteerd om te besluiten of een set aan waarnemingen al dan niet heeft geleid tot een (waarschijnlijk) territorium. Een concreet voorbeeld: een Rietzanger die op eenzelfde locatie werd gehoord op 14 april, 25 april en 30 april maar daarna niet meer, werd niet weerhouden als een (waarschijnlijk) territorium omdat voor deze soort enkel zangposten na 1 mei als geldige waarnemingen worden weerhouden. Bij zangposten eerder op het jaar is de kans op doortrekkers immers te groot. Zonder enige twijfel zorgt dit voor sommige soorten voor een aanzienlijk lager aantal weerhouden territoria dan in jaren waarin voor die gebieden niet volgens die criteria werd geïnterpreteerd. Voor meer info over de criteria die voor deze uitgebreide territoriumkartering werden gehanteerd, verwijzen we naar Van Dijk 2004.

Resultaten 2008 per soort en per supergebied

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van alle territoria van 101 soorten die ons voor elk van de 28 supergebieden bereikten. In de rechterkolom wordt het totaal aantal territoria voor elke soort opgeteld. Onderaan deze tabel wordt het totaal aantal territoria van elk supergebied gesommeerd. Na deze tabel wordt meer gedetailleerde info gegeven over elke soort in elk supergebied.

SOORT	01	02	03	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	TOTAAL
Dodaars				3		8	2	2			1	8	2		3							5	2	4				**40**
Fuut					2						7	1			1		2	3	1	2	6	3	2					**30**
Geoorde Fuut																						1						**1**
Aalscholver															92													**92**
Roerdomp							1																					**1**
Woudaapje						5		1			1																	**7**
Kwak				4																								**4**
Kleine Zilverreiger				24																								**24**
Blauwe Reiger				45								61			19	16	23											**164**
Ooievaar												1																**1**
Knobbelzwaan											2							8					1					**11**
Grauwe Gans						26	9	108		1	20	19	6		3	9		1	2					1				**205**
Canadese Gans						4	4	20		3	7	13	2		10	4	2		10		3		3	1				**86**
Brandgans																	1	4										**5**
Magelhaengans												2	1															**3**
Nijlgans					1	1					4	11			4		1		2		1		1	1				**27**
Bergeend		3		8		20	6	90		5	46	23			7	7			3	18								**236**
Smient								2																				**2**
Krakeend				1	10	5		4			5																	**25**
Wintertaling						1		12																1				**14**
Wilde Eend				10	17	53		324			133	66	28		37	16		7	21	15		39	4					**770**
Zomertaling								6																				**6**
Slobeend				2		14	1	59		9	10	4		1	3	3				6								**112**
Tafeleend							1																	1				**2**
Kuifeend				1	20	7		10			36	9	7		3	7				5		5		1				**111**
Wespendief																						1	1		1			**3**
Bruine Kiekendief										1	4			1	1	1			1	1								**10**
Havik																							1					**1**
Sperwer				1	1							4	1			1		1	1		1	1	2	1		1		**16**
Buizerd				3							2	3			2		1	1	2			3	4	1	3	1	1	**27**
Torenvalk				2		2					10	9	1	1	2	1	2		6		2		1	1	1			**41**
Boomvalk				2	1	1			1		1	1		1	1		1	1			1	2	3	1	1			**19**
Slechtvalk																		1										**1**
Patrijs				2		4		24		5	8	26		2	7	3	2				1							**84**
Kwartel						3		10		1	1	1		3														**19**
Waterral						3	2	1			1	1								3								**11**

MERGUS

SOORT	01	02	03	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	TOTAAL
Porseleinhoen						1																						1
Scholekster		12	3	5		18	3	59		11	27	42		6	9	4	1		1	12	1							214
Stelkluut								4																				4
Kluut			1	9	1	4		143		4	8	3								10								183
Kleine Plevier				1				6												1	1							9
Bontbekplevier		8																										8
Strandplevier		14																										14
Kievit				4		21	1	450		86	68	126	3	18	57	7	5		29	50	1							926
Watersnip											1																	1
Houtsnip																						1	1					2
Grutto				1		3	1	156		35	44	70	1	6	8	8			8	19								360
Tureluur				4		28	3	93		11	8	23		2	6	2			1	10								191
Zwartkopmeeuw		5																										5
Kokmeeuw		627						173																				800
Stormmeeuw		9																										9
Kleine Mantelmeeuw		4213	30																									4243
Zilvermeeuw		1718	37																									1755
Geelpootmeeuw		1																										1
Grote Stern		249																										249
Visdief		2003					1																					2004
Dwergstern		125	52																									177
Zomertortel				3		3	1				4	8			2					1			4		2			28
Kerkuil				1			1		3			9		2				7	8	1			2	5	8	2		49
Steenuil											8	4		2			3		2	2			3					24
Bosuil																			1			1	3	1				6
Ransuil						1						5	1				1					1	3	1				13
Velduil								1																				1
IJsvogel					2												1	2	2		2	2	1	2	2	1		17
Groene Specht				2							8	15			1	1	2	1	1		1		7	2	1			42
Zwarte Specht																						1	2	1	1			5
Kleine Bonte Specht												1			1				1				1	2	2		2	10
Kuifleeuwerik			1																									1
Veldleeuwerik				2		14		123		7	15	8		18	2					2	1							192
Oeverzwaluw						28							90					24		4	34							180
Huiszwaluw				65	97		20		9	16	33	134	18	13	49	29	87	38	11				9	13	146	7		794
Graspieper		2		3		33	3	133		10	21	29		10	8	3												255
Gele Kwikstaart				5		1		48			32	12		17	3	1			5							1		125
Nachtegaal				22																			3					25
Blauwborst				5		32		41		12	32	31		15	6	2			3	12								191
Gekraagde Roodstaart												4					5		1		18		6					34
Roodborsttapuit				1		8	1			2	7	9		2	8	3												41
Tapuit		2				1																						3
Cetti 's Zanger				4	7	32	8	9			3	2	2		4	10			6	2					1			90
Graszanger				2	3	36	1	6			1					1			1									51
Sprinkhaanzanger				6		22		1			1	1			1										1			33

MERGUS

SOORT	01	02	03	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	TOTAAL
Snor								1			1																	2
Rietzanger				25	2	215	9	233		59	84	53	2	61	48	14			35	16								856
Bosrietzanger				2	5	42	4			4	5	56			21	3	8		9	19								178
Kleine Karekiet				19	1	161	7	178		18	168	255		74	73	4	9		13	15	7	1						1003
Spotvogel				1		2	2	1		2	3	9		1	1		1	1	1	1	2					1		29
Braamsluiper				6	3	1	3				2				2			1		2				1				21
Grasmus				19	32	27	10	1			17	20	2	1	13	2	8	2	4	4			2	3				167
Fitis				24		7	5				8	3	4			2			2	7			3					65
Vuurgoudhaan																							1					1
Grauwe Vliegenvanger					1							2						4					3	1		1		12
Bonte Vliegenvanger																									2			2
Baardmannetje						9																						9
Matkop																							1					1
Kuifmees																						2	3	2	1		1	9
Boomklever																	2	3				4	5	4	2		15	35
Wielewaal											4	1											3					8
Putter					1		1				1	1	1		2			1	1					1				10
Kneu						13				1	2	4			1													21
Goudvink				2																			2					4
Rietgors				8		57	2	66		10	25	24		22	11	2			11	11				1				250
TOTAAL	**0**	**8991**	**124**	**359**	**207**	**977**	**112**	**2599**	**13**	**313**	**941**	**1227**	**172**	**279**	**532**	**166**	**168**	**111**	**206**	**251**	**83**	**73**	**93**	**54**	**175**	**15**	**19**	**18260**

Tabel 9: aantal geïnventariseerde (waarschijnlijke en zekere) territoria van 101 soorten die in 2008 werden vastgesteld, opgedeeld per supergebied (bron: Mergus databank)

Dodaars (*Tachybaptus ruficollis*)

Zwinstreek

1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
2 kp. Zwinbosjes te Knokke (GBU, FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Kanaalberm Zuid te Zeebrugge (FDS)
1 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
1 kp. Plasjes Pelikaan te Zeebrugge (FDS)
4 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

2 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (FDS)

Polders van Uitkerke

1 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Groenwaecke te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Fort van Beieren te Koolkerke (PJ)
2 kp. Jagersput te Damme (WDP)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen Noord te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen Oost te Damme (WDP)
2 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

2 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

3 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

5 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Vloethemveldcomplex

2 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

4 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

☹ **totaal 2008: 40 kp.** (2007: 43 kp.)

Fuut (*Podiceps cristatus*)

Polders Ramskapelle - Westkapelle - Heist

2 kp. Stinker & Blinker Palingpotbrug te Heist (FDS)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

4 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
1 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
1 kp. Stinker & Blinker Zelzatebrug - Broekebrug te Oostkerke (FDS)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Damse Vaart Damme- Syphons te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Put te Meetkerke (JZV)

Male - Sijsele

1 kp. Meibosvijver te Sijsele (FDS, MKA, RDL)
1 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

2 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)
1 kp. Brugse Vesten te Brugge, mislukt (eieren geroofd?) (WJ)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Put (boeremolen) te Snellegem, 1 mislukt broedgeval (MPO)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

2 kp. Put te Roksem, resp. 1 en 2 pulli (SDH, DPE)

Beverhoutsveld

4 kp. Gents Vaart Moerbrugge - Beernem te Beernem (KH, DHM)
2 kp. Miseriebocht te Beernem (DHM)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Koude Keuken te Sint-Andries (NED)
1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (PMR)
1 kp. Vijverhof te Sint-Michiels (GOB)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Put te Zerkegem (MKA)
1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☹ **totaal 2008: 30 kp.** (2007: 37 kp.)

Geoorde Fuut (*Podiceps nigricollis*)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2008: 0 kp.)

Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)

Moeren van Meetkerke en Houtave

92 kp. Eendekooi te Meetkerke (EDA)

☹ **totaal 2008: 92 kp.** (2007: 108 kp.)

Roerdomp (*Botaurus stellaris*)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (WUP)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 0 kp.)

Woudaap (*Ixobrychus minutus*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

5 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Polders van Uitkerke

1 kp. Groenwaecke te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)

☺ **totaal 2008: 7 kp.** (2007: 1kp.)

Voor Woudaapje was 2008 een wonderjaar: in heel Vlaanderen doken woepende mannetjes op. Ook in Rietveld De Pelikaan was het druk. Door een studie van alle gefotografeerde mannetjes kon worden vastgesteld dat er minstens vijf (vermoedelijk zes) verschillende exemplaren aanwezig waren. Alle mannetjes waren individueel herkenbaar. Op de foto staat Gilbert met de afwijkend lange snavel. De andere Woudaapjes waren Eddy, Jean, Marcel, Zorro en Raf. Het wijfje hebben we Machteld gedoopt omdat het nogal een hitsig ding was. (foto: Johan Buckens)

Kwak (*Nycticorax nycticorax*)

Zwinstreek

4 kp. Zwinbosjes te Knokke (GBU, FDS)

😐 **totaal 2008: 4 kp.** (2007: 4 kp.)

Kleine Zilverreiger (*Egretta garzetta*)

Zwinstreek

24 kp. Zwinbosjes te Knokke (GBU, FDS)

☹ **totaal 2008: 24 kp.** (2007: 33 kp.)

Blauwe Reiger (*Ardea cinerea*)

Zwinstreek

45 kp. Zwinbosjes te Knokke (GBU, FDS)

Dudzele, Koolkerke, Damme

61 kp. Kasteel Ten Berghe te Koolkerke (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

12 kp. Eendekooi te Meetkerke (EDA)
7 kp. Lage Moere te Meetkerke (JZV)

Stalhille

16 kp. Te Stalhille Kanaalpark (WLT)

Male - Sijsele

23 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EGO)

☹ **totaal 2008: 164 kp.** (2007: 222 kp.)

Ooievaar (*Ciconia ciconia*)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Damse Vaart Brugge - Damme te Koolkerke, mislukt broedgeval (PMR)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 0 kp.)

Knobbelzwaan (*Cygnus olor*)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Kwabettekreek te Lapscheure (DVB)
1 kp. Kaleshoek te Lapscheure (DVB)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

8 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Put te Zerkegem (MKA)

☺ **totaal 2008: 11 kp.** (2007: 3 kp.)

Tijdens de atlasperiode (2000 - 2002) werd deVlaamse broedpopulatie Knobbelzwaan geschat op 270 - 360 paar (Anselin 2004). Op basis van de gegevens die werden ingezameld in het kader van het project Bijzondere Broedvogels, kan worden aangenomen dat de populatie zich na de atlasperiode heeft gestabiliseerd. De soort blijft een schaarse broedvogel aan de Oostkust met een kunstmatige stronghold op de Brugse Reyen. Ook de winterpopulatie lijkt zich de voorbije jaren in onze regio te stabiliseren met wintermaxima die variëren tussen 85 (2006 - 2007) en 127 (2008 - 2009). (foto: Glenn Vermeersch)

Grauwe Gans (*Anser anser*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

20 kp. CTO te Zeebrugge, 20 nesten door Vos gepredeerd (FDS)
1 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
2 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

9 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

10 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
15 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
8 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
12 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
28 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)

5 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
13 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)

Oostkerke - Hoeke - Lapscheure

3 kp. Damse Vaart Hoeke- Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
2 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
5 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVB)
6 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Jagersput te Damme (WDP)
1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
1 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
4 kp. Stadswallen Oost te Damme (WDP)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
8 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)
5 kp. Weiden Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
1 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

9 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Put te Sint-Pieters (PMR)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

2 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

☺	**totaal 2008: 205 kp.** (2007: 148 kp.)

Grote Canadese Gans (*Branta canadensis*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
1 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
1 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

4 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)

Polders van Uitkerke

3 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
5 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
2 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke - Hoeke - Lapsheure

1 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
1 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Flettersdamkreek te Lapscheure (DVB)
2 kp. Kwabettekreek te Lapscheure (DVB)
1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
1 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
2 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
2 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Fort van Beieren te Koolkerke (WDP)
1 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
3 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

2 kp. Weiden Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

7 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
3 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

4 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE)

Male - Sijsele

2 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
8 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)
1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Beverhoutsveld

3 kp. Zandberghoevevijver te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

Vloethemvemdcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Park te Loppem (FDC)

☺ **totaal 2008: 86 kp.** (2007: 76 kp.)

Brandgans (*Branta leucopsis*)

Male - Sijsele

1 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

4 kp. Put te Sint-Pieters (PMR, FDS)

☹ **totaal 2008: 5 kp.** (2007: 12 kp.)

Magelhaengans (*Chloephaga picta*)

Dudzele, Koolkerke, Damme

2 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. OT te Brugge (FDS)

☹ **totaal 2008: 3 kp.** (2007: 5 kp.)

Magelhaengans is in Vlaanderen beperkt tot drie kerngebieden. De belangrijkste concentratie van ca. 100 ex. zit in de Kalkense Meersen (Oost-Vlaanderen). Opmerkelijk: na 2005 werden hier geen pulli meer gezien, ondanks intensieve zoekacties. Een tweede 'concentratie' zit aan de Oostkust verspreid over de Weiden Blauwe Toren (Sint-Pieters), de Kruisabeleweiden (Dudzele) en Ter Doest (Lissewege). De soort is er 'met uitsterven bedreigd' en zit sinds 2005 in vrije val (2005: 10 kp., 2006: 8 kp., 2007: 5 kp., 2008: 3 kp.). The rise and fall van een exoot. (foto: Geert Spanoghe)

Nijlgans (*Alopochen aegyptiacus*)

Polders Ramskapelle - Westkapelle - Heist

1 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Braambeierhoek te Oostkerke (DVB)
1 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
1 kp. Put Kobus te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Damse Vaart Brugge - Damme te Koolkerke (WDP)
1 kp. Jagersput te Damme (WDP)
2 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Kasteel Ten Berghe te Koolkerke (FDS)
1 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
4 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
3 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Male - Sijsele

1 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

2 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberghoevevijver te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Put te Zerkegem, 7 pulli (MKA)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. De Lare te Oostkamp, 6 pulli (MKA)

☺ **totaal 2008: 27 kp.** (2007: 24 kp.)

Bergeend (*Tadorna tadorna*)

Voorhaven

3 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Zwinstreek

1 kp. Cantelmoliniepolder te Knokke (FDS)
1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
1 kp. Kreek Da Costa te Knokke (FDS)
2 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
3 kp. Zilte weiden Dievegat te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

3 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
1 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
2 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
10 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Monikkenwerve te Lissewege (PDH, MKA)
5 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

12 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
12 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
14 kp. Gruttoweiden Zuid te Uitkerke (WUP)
8 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
3 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
5 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
11 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
12 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
6 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

2 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
1 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
2 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Braambeierhoek te Oostkerke (DVB)
1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
4 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Flettersdamkreek te Lapscheure (DVB)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
4 kp. Hoekevaart Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. Weiden te Hoeke (HBO)
5 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
2 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kwabettekreek te Lapscheure (DVB)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVP)
2 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
1 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
2 kp. Moeren te Oostkerke (DVK)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
3 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
1 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)

2 kp. Put Kobus te Lapscheure (DVB)
3 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
1 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
3 kp. Zwarte Sluis te Hoeke (GBU)
4 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

4 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Jagersput te Damme (WDP)
3 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
2 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
4 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
2 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
2 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
3 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
4 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
1 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

7 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

2 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. 't Pomptje te Oudenburg (DVH)
3 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)
14 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☺ **totaal 2008: 236 kp.** (2007: 231 kp.)

Smient (*Anas penelope*)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
1 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)

☹ **totaal 2008: 2 kp.** (2007: 3 kp.)

Krakeend (*Anas strepera*)

Zwinstreek

1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Polders Ramskapelle - Westkapelle - Heist

10 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

5 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
1 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
3 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

☹ **totaal 2008: 25 kp.** (2007: 33 kp.)

Wintertaling (*Anas crecca*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (FDS)

Polders van Uitkerke

3 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
3 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Koebroek te Ruddervoorde, Zorgvliet (PKB)

☺ **totaal 2008: 14 kp.** (2007: 12 kp.)

Wilde Eend (*Anas platyrhynchos*)

Zwinstreek

2 kp. Dievegatkreek te Knokke (FDS)
8 kp. Kreek Da Costa te Knokke (FDS)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

17 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

14 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
3 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
3 kp. Kanaalberm Zuid te Zeebrugge (FDS)
1 kp. OT Spoorweg West te Zeebrugge (WJ)
2 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
1 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
2 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
3 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
24 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Polders van Uitkerke

27 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
15 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
30 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
38 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
11 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
27 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
23 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
86 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
39 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
23 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

18 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
15 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
12 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
12 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
7 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
2 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)
6 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
6 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
25 kp. Stinker & Blinker Zelzatebrug - Broekebrug te Oostkerke
30 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

19 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
4 kp. Kasteel Ten Berghe te Koolkerke (FDS)

5 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
5 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
14 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
12 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
5 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

8 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)
20 kp. Weiden Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

8 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
4 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
13 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
12 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

16 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

7 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

3 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
4 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
3 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)
11 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

15 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

39 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Vloethemveldcomplex

2 kp. Maskobossen te Jabbeke (MPO)
2 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☺ **totaal 2008: 770 kp.** (2007: 674 kp.)

Zomertaling (*Anas querquedula*)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
1 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

☺ **totaal 2008: 6 kp.** (2007: 4 kp.)

Slobeend (*Anas clypeata*)

Zwinstreek

1 kp. Cantelmoliniepolder te Knokke (FDS)
1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

13 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (FDS)
1 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

7 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
8 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
11 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
10 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

4 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
2 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
3 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

3 kp. Hoekevaart Oost te Hoeke (GBU)
3 kp. Hoekevaart West te Hoeke (HBO)
1 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. Put Kobus te Lapscheure (DVB)
1 kp. Zwarte Sluis te Hoeke (GBU)
1 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
2 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

1 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)
2 kp. Weiden te Stalhille (MKA)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

6 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☺ **totaal 2008: 112 kp.** (2007: 74 kp.)

Tafeleend (*Aythya ferina*)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (FDS, MKA)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

☹ **totaal 2008: 2 kp.** (2007: 3 kp.)

Kuifeend (*Aythya fuligula*)

Zwinstreek

1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

20 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
1 kp. Plasjes Pelikaan te Zeebrugge (FDS)
2 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
3 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)

Polders van Uitkerke

2 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
2 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

5 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
1 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
3 kp. Hoekevaart Oost te Hoeke (GBU)
4 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
7 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
10 kp. Stinker & Blinker Zelzatebrug - B te Oostkerke (FDS)
6 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
5 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

7 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

3 kp. Hoge Moere te Meetkerke, resp 3, 6 en 7 juv. (JZV)

Stalhille

5 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)
2 kp. Weiden te Stalhille (MKA)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

2 kp. Put te Roksem, resp. 1 en 2 pulli (SDH, DPE)
3 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

5 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

☺ **totaal 2008: 111 kp.** (2007: 98 kp.)

Wespendief (*Pernis apivorus*)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem, 1 jong (LDC)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Bulskampveld te Beernem (LVP)

☺ **totaal 2008: 3 kp.** (2007: 2 kp.)

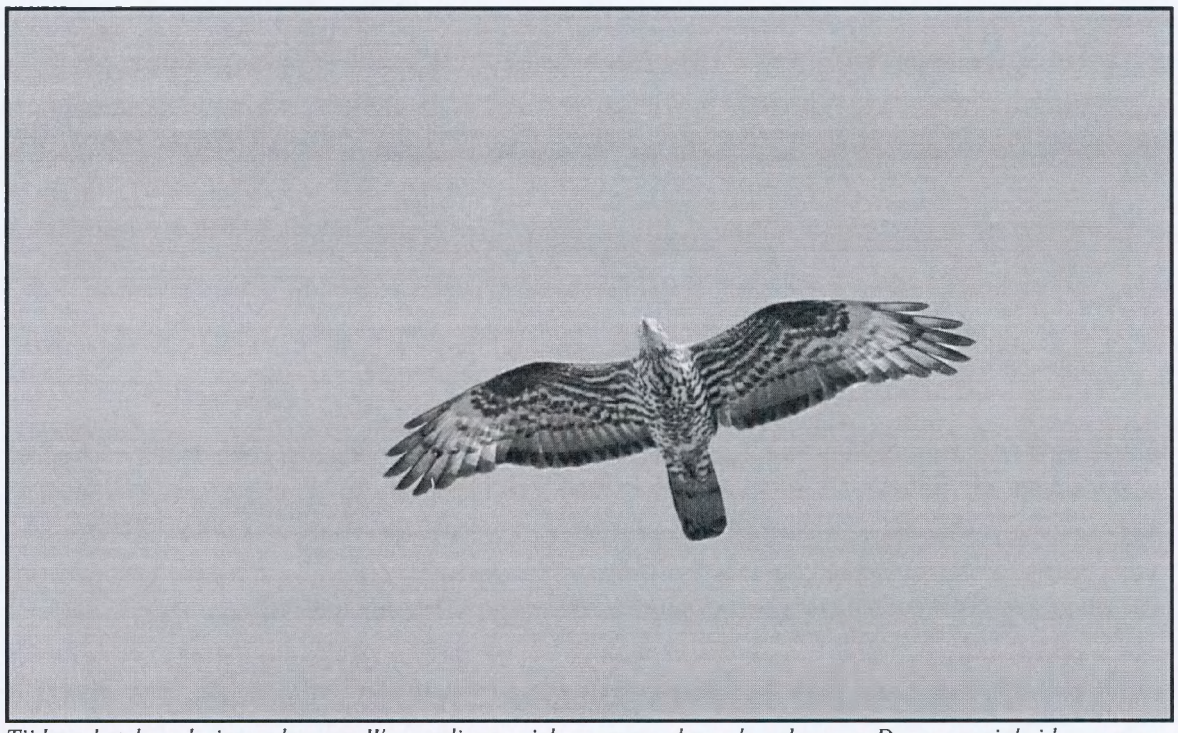

Tijdens het broedseizoen kunnen Wespendieven zich verrassend goed verbergen. De aanwezigheid van een broedpaartje kan het best worden vastgesteld aan de hand van de merkwaardige fladdervluchten (die vaak kort na het broedseizoen worden uitgevoerd) en de vele voedselvluchten (vaak met honingraten in de poten) van en naar het nest. In 2007 werd het aantal broedpaar in Vlaanderen geschat op 220 - 250 (Vermeersch & Anselin 2009). (foto: Bernard Van Elegem)

Bruine Kiekendief (*Circus aeruginosus*)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Schorreweiden te Klemskerke (MKA, BBE)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
1 kp. Lievegeleedkreek te Hoeke (DVB)

1 kp. Zwarte Sluispolder te Hoeke (GBU)
1 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Polders te Houtave, 4 pulli (RVK, ACO, FDC, JDT)

Stalhille

1 kp. Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Weiden Pompje te Oudenburg. (DVH)

☺ **totaal 2008: 10 kp.** (2007: 8 kp.)

Havik (*Accipiter gentilis*)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem, 2 of 3juv. (LDC, MPO)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 0 kp.)

Sperwer (*Accipiter nisus*)

Zwinstreek

1 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

1 kp. Park te Heist, 1 pullus (LOG)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Fort van Beieren te Koolkerke (PJ)
1 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Stadswallen Noord te Damme (WDP)
1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Stalhille

1 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Waggelwater te Sint-Andries (FDS, NED, WLT)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Vloethemveldcomplex

2 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp, ruime omgeving (WDI)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

1 kp. Kasteel De Mare te Torhout (SVE)

☺ **totaal 2008: 16 kp.** (2007: 13 kp.)

Buizerd (*Buteo buteo*)

Zwinstreek

1 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
2 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Te Oostkerke, ruime omgeving (DVB)
1 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Male - Sijsele

1 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Te Sint-Pieters, Bosje Zeveneke (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Bloemendale te Sint-Andries (FDS, WJ)
1 kp. Kwetshage te Varsenare (WLT, MKA)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Tilleghem te Sint-Michiels; in ruime omgeving (NVV)
2 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Maskobossen te Jabbeke (MPO)
3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Park te Loppem (FDS)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Akkers Lindeveld te Beernem (LVP)
1 kp. Bulskampveld te Beernem (LVP)
1 kp. Kasteel Bloemendale te Beernem (LVP)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

1 kp. Kasteel De Mare te Torhout (SVE)

Wijnendale

1 kp. Kasteelbos Wijnendale te Torhout (GC)

☺ **totaal 2008: 27 kp.** (2007: 24 kp.)

Torenvalk (*Falco tinnunculus*)

Zwinstreek

1 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
1 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Hoge Helm Polder te Lapscheure (FDS)
1 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
1 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
2 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

2 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
2 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
1 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

1 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

1 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)
1 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

6 kp. Te Jabbeke, totaal voor Groot Jabbeke (MPO, JMY)

Beverhoutsveld

1 kp. Oedelem Berg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)
1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Te Oostkamp, bewoond nest op verlichtingspaal middenberm E40 (PDH)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Bulskampveld te Beernem (LVP)

☺ **totaal 2008: 41 kp.** (2007: 39 kp.)

Boomvalk (*Falco subbuteo*)

Zwinstreek

1 kp. Put van Cloedt te Knokke (LOG)
1 kp. Zwinbosjes te Knokke (WVS)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

1 kp. Te Ramskapelle (SBM)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Achterhaven te Dudzele (PBE)

Duinbossen van De Haan - Wenduine

1 kp. Te De Haan, Golf De Haan (VLG)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Te Oostkerke (VOG)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Centrum te Dudzele (HDB)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (VOG)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Lage Moere te Meetkerke (FDS)

Male - Sijsele

1 kp. Ryckevelde te Sijsele, 3 juv. (FDS)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Brugse Vesten te Brugge (JD)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Beisbroek te Sint-Andries (WLT)
1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Kasteel Wildenburg te Wingene (FDS)

☺ **totaal 2008: 19 kp.** (2007: 9 kp.)

Slechtvalk (*Falco peregrinus*)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Centrum te Brugge, 3 pulli (GOB, PMT, JOV, JDT)

😐 **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 1 kp.)

Patrijs (*Perdix perdix*)

Zwinstreek

2 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
3 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
1 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

3 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
2 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Braambeierhoek te Oostkerke (DVB)
2 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
3 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

5 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
3 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
1 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
15 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
1 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
3 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
1 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
2 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

3 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

2 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

😐	**totaal 2008: 84 kp.** (2007: 84 kp.)

Patrijs wordt in de Rode Lijst van de broedvogels van Vlaanderen opgenomen in de categorie 'kwetsbaar' (Devos et al. 2004). Volgens de bepalingen van artikel 3 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 behoort Patrijs tot het kleinwild. De soort mag in Vlaanderen nog steeds worden bejaagd van 15 september tot en met 15 oktober. Een Rode Lijst-soort die mag worden geschoten: de macht van de jagerslobby ... (foto: Glenn Vermeersch)

Kwartel (*Coturnix coturnix*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)

Polders van Uitkerke

2 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
2 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)

☺ **totaal 2008: 19 kp.** (2007: 18 kp.)

Waterral (*Rallus aquaticus*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

3 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

2 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (WUP)

Polders van Uitkerke

1 kp. Groenwaecke te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)
2 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☺ **totaal 2008: 11 kp.** (2007: 4 kp.)

Porseleinhoen (*Porzana porzana*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

😐 **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 1 kp.)

Scholekster (*Haematopus ostralegus*)

Scholekster doet het de voorbije decennia in Vlaanderen behoorlijk goed. Het succesverhaal is wellicht het gevolg van meerdere factoren. Naast een betere beschermingt, spelen ook verbeterde voedselomstandigheden een rol. Eutrofiëring in estuaria leidde tot een toegenomen voedselaanbod en de kolonisatie van een aantal binnenlandse gebieden wordt in verband gebracht met een toename van regenwormen en emelten als gevolg van het stijgend gebruik van meststoffen op graslanden. Ook klimaatsveranderingen kwam de soort mogelijk ten goede. Het gros van de Vlaamse populatie broedt in agrarisch gebied waarbij akkerbroeders ruim het overwicht halen op weilandbroeders (Devos 2006). Met 59 geregistreerde territoria zijn de Uitkerkse Polders het beste Scholekstergebied van de Oostkust. (foto: Glenn Vermeersch)

Voorhaven

5 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)
7 kp. Westdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Strand

3 kp. Strand bij Oostdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Zwinstreek

2 kp. Cantelmoliniepolder te Knokke (FDS)
1 kp. Kreek Da Costa te Knokke (FDS)
1 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
1 kp. Zilte weiden Dievegat te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
1 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Luzerneveld te Zeebrugge (JWA)
2 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
2 kp. OT Spoorweg West te Zeebrugge (WJ)
2 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
2 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
5 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Monikkenwerve te Lissewege (PDH, MKA)
1 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)
1 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)

Polders van Uitkerke

9 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
8 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
9 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
3 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
16 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

4 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
4 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
3 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Braambeierhoek te Oostkerke (DVB)
2 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
3 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
4 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
3 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
2 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
2 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
2 kp. Zwarte Sluispolder te Hoeke (GBU)
4 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Aarseleweiden te Dudzele (GDW)
3 kp. Branddijk te Damme (WDP)
5 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Pereboomweiden Noord te Dudzele (FDS)
1 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
2 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
3 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
2 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
3 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen Oost te Damme (WDP)
2 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Fort van Beieren te Koolkerke (WDP)
2 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
2 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
4 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
7 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

4 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
2 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

4 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
1 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
4 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Stalhille

1 kp. Akkers te Stalhille (DVH)
3 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

1 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

12 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

☺ **totaal 2008: 214 kp.** (2007: 199 kp.)

Steltkluut (*Himantopus himantopus*)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

☺ **totaal 2008: 4 kp.** (2007: 1 kp.)

Kluut (*Recurvirostra avosetta*)

Strand

1 kp. Strand bij Oostdam te Zeebrugge (LOG)

Zwinstreek

6 kp. Cantelmoliniepolder te Knokke (FDS)
3 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

1 kp. Kleiputten te Heist (LOG)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Polders van Uitkerke

11 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
13 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
13 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
20 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)

32 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
20 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
25 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

2 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
1 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
1 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

2 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
2 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVP)
1 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zwarte Sluispolder te Hoeke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

3 kp. Branddijk te Damme (WDP)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

10 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☹ **totaal 2008: 183 kp.** (2007: 205 kp.)

Kleine Plevier (*Charadrius dubius*)

Zwinstreek

1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
1 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
2 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Beverhoutsveld

1 kp. Miseriebocht te Beernem (DHM)

☹ **totaal 2008: 9 kp.** (2007: 15 kp.)

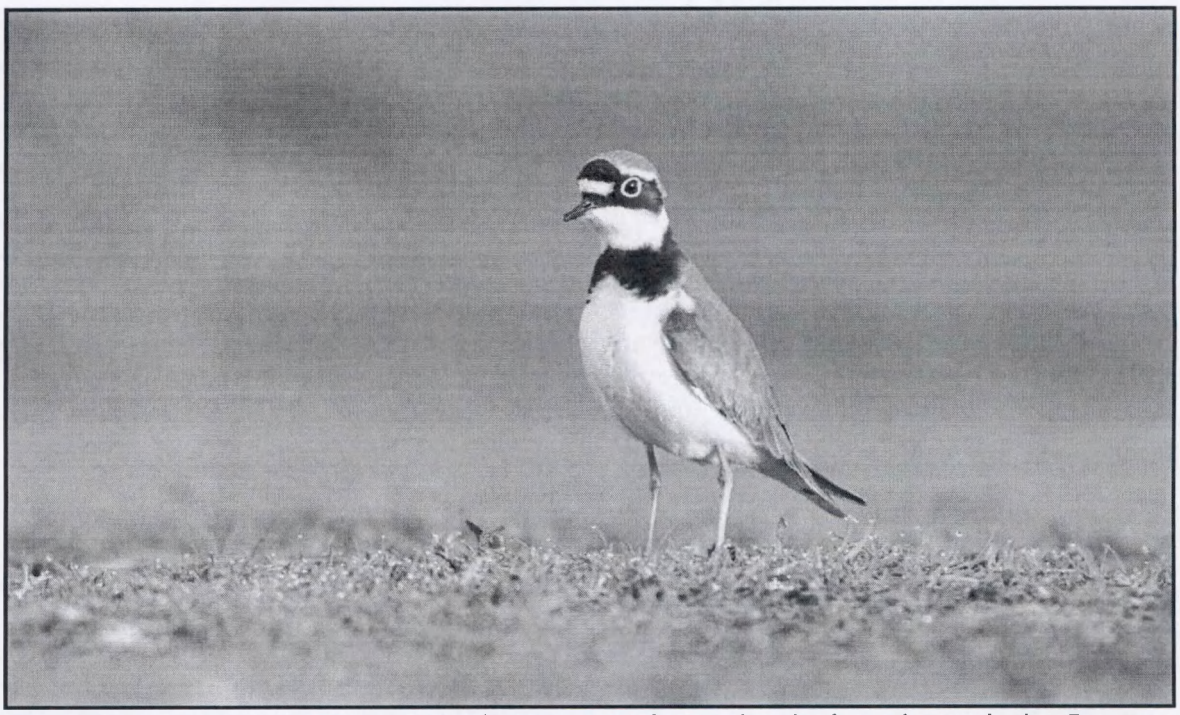

Kleine Plevier is een pionierssoort bij uitstek die een uitgesproken voorkeur heeft voor havengebieden. De soort is vooral prominent aanwezig langs de Maas waar heel af en toe nog in natuurlijke milieus wordt gebroed. Aan de Kust is de soort ook goed vertegenwoordigd met in 2007 resp. 8 paar langs de Westkust, 6 langs de Middenkust en 15 langs de Oostkust (Vermeersch & Anselin 2009). De terugval aan de Oostkust (15 in 2007 vs. 9 in 2008) kan in hoofdzaak worden verklaard door het verdwijnen van pioniervegetaties in de Uitkerkse Polders. Mogelijk zullen door de nieuwe natuurinrichtingswerken in Oudenburg en Varsenare tijdelijk een aantal nieuwe geschikte broedhabitats worden gecreëerd.

Bontbekplevier (*Charadrius hiatecula*)

Voorhaven

8 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

😐 **totaal 2008: 8 kp.** (2007: 8 kp.)

Strandplevier (*Charadrius alexandrinus*)

Voorhaven

14 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☺ **totaal 2008: 14 kp.** (2007: 13 kp.)

Kievit (*Vanellus vanellus*)

Zwinstreek

2 kp. Cantelmoliniepolder te Knokke (FDS)
1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
1 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

3 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
4 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
2 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
2 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
9 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

47 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
35 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
48 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
76 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
18 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
19 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
10 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
21 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
91 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
56 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
29 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

50 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
17 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
19 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

3 kp. Braambeierhoek te Oostkerke (DVB)
7 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
3 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
5 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
5 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
16 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVB)
1 kp. Lapscheursegatpolder te Hoeke (DVB)
3 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
3 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
3 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
3 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
5 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
2 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)
8 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

11 kp. Branddijk te Damme (WDP)
11 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)

5 kp. Pereboomweiden Noord te Dudzele (FDS)
4 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
6 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
13 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
5 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
13 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
6 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Fort van Beieren te Koolkerke (WDP)
10 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
8 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
5 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
27 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

3 kp. OT te Brugge (FDS)

Zuienkerke - Hagebos

16 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
2 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

11 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
10 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
21 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
15 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

7 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

4 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)
1 kp. Noordmeers te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

3 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
6 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
20 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. 't Pomptje te Oudenburg (DVH)
49 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

☺ **totaal 2008: 926 kp.** (2007: 728 kp.)

Het beeld bij de aan landbouwgebieden gebonden soorten is - op Vlaams niveau - wisselend maar toch overwegend negatief. Verschillende Europese landen trokken inmiddels aan de alarmbel m.b.t. de sterke terugval van Kievit (Vermeersch & Anselin 2009). De cijfers voor de Oostkust (2006: 480, 2007: 728, 2008: 926) zouden kunnen laten vermoeden dat het goed gaat met de Kievit maar de sterke stijging is in dit geval rechtstreeks gerealteerd aan een toegenomen aandacht voor deze soort. (foto: Glenn Vermeersch)

Watersnip (*Gallinago gallinago*)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Zwarte Sluispolder te Hoeke (GBU)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 0 kp.)

Houtsnip (*Scolopax rusticola*)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (PMR)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Pleysierbos te Veldegem (NVV)

☺ **totaal 2008: 2 kp.** (2007: 0 kp.)

Grutto (*Limosa limosa*)

Zwinstreek

1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

23 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
13 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
13 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
17 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
5 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
8 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
45 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
24 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

17 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
9 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
9 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

6 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
4 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
11 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
9 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVP)
2 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVK)
2 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
2 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
6 kp. Zwarte Sluispolder te Hoeke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

15 kp. Aarseleweiden te Dudzele (GDW)
6 kp. Branddijk te Damme (WDP)
3 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
6 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
4 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
6 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
9 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
2 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
14 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
4 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. OT te Brugge (FDS)

Zuienkerke - Hagebos

4 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
2 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

3 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
2 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
3 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

8 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

8 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

19 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☹	**totaal 2008: 360 kp.** (2007: 375 kp.)

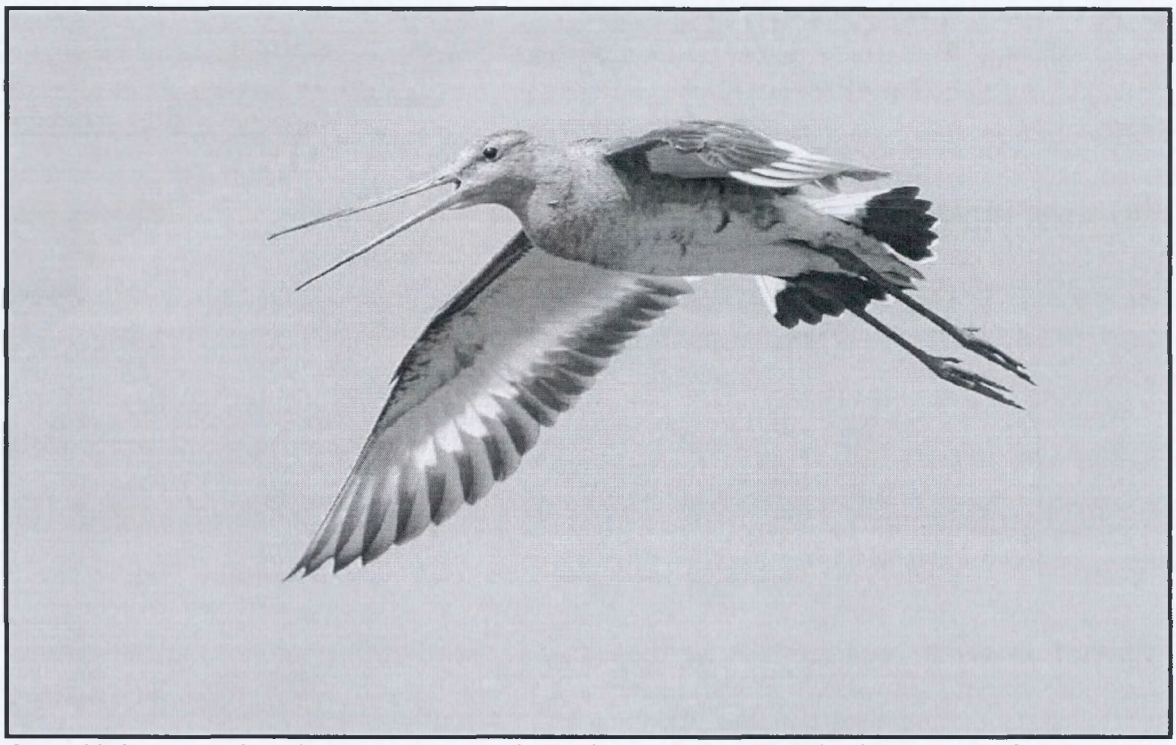

Grutto blijft met stip de ambassadeursoort van de Oostkustpolders. In De Achterhaven van Zeebrugge en de Dudzeelse Polder verdween de soort nagenoeg. De aanwezigheid van Vos en de afwezigheid van plasdras-zones kan hier mogelijk een verklaring voor bieden. (foto: Koen Devos)

Tureluur (*Tringa totanus*)

Zwinstreek

2 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
2 kp. Zilte weiden Dievegat te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
3 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
8 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
9 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Monikkenwerve te Lissewege (PDH, MKA)
2 kp. Ter Doest te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

12 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
8 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
14 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
17 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
16 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
8 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
6 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

4 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
4 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
3 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

2 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVP)
2 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)

Dudzele, Koolkerke, Damme

3 kp. Branddijk te Damme (WDP)
4 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
3 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)

2 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
4 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
3 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
2 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

2 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Stalhille

2 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Moeren van Meetkerke en Houtave

3 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
3 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

10 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☺ **totaal 2008: 191 kp.** (2007: 171 kp.)

Zwartkopmeeuw (Larus melanocephalus)

Voorhaven

5 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☹ **totaal 2008: 5 kp.** (2007: 17 kp.)

Kokmeeuw (*Larus ridibundus*)

Voorhaven

627 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Polders van Uitkerke

3 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
2 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
8 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
154 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

☺ **totaal 2008: 800 kp.** (2007: 432 kp.)

Stormmeeuw (*Larus canus*)

Voorhaven

2 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)
7 kp. Westdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☹ **totaal 2008: 9 kp.** (2007: 15 kp.)

Kleine Mantelmeeuw (*Larus graellsii*)

Voorhaven

8 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)
4205 kp. Westdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Strand

30 kp. Strand bij Oostdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☺ **totaal 2008: 4243 kp.** (2007: 3997 kp.)

Zilvermeeuw (*Larus argentatus*)

Voorhaven

1 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)
1717 kp. Westdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Strand

37 kp. Strand bij Oostdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☺ **totaal 2008: 1755 kp.** (2007: 1317 kp.)

Geelpootmeeuw (*Larus michahellis*)

Voorhaven

1 kp. Westdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 0 kp.)

Grote Stern (*Sterna sandvicensis*)

Voorhaven

249 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☹ **totaal 2008: 249 kp.** (2007: 1127 kp.)

Visdief (*Sterna hirundo*)

Voorhaven

2003 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)

☹ **totaal 2008: 2004 kp.** (2007: 2794 kp.)

Dwergstern (*Sterna albifrons*)

Voorhaven

125 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Strand

52 kp. Strand bij Oostdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☺ **totaal 2008: 177 kp.** (2007: 121 kp.)

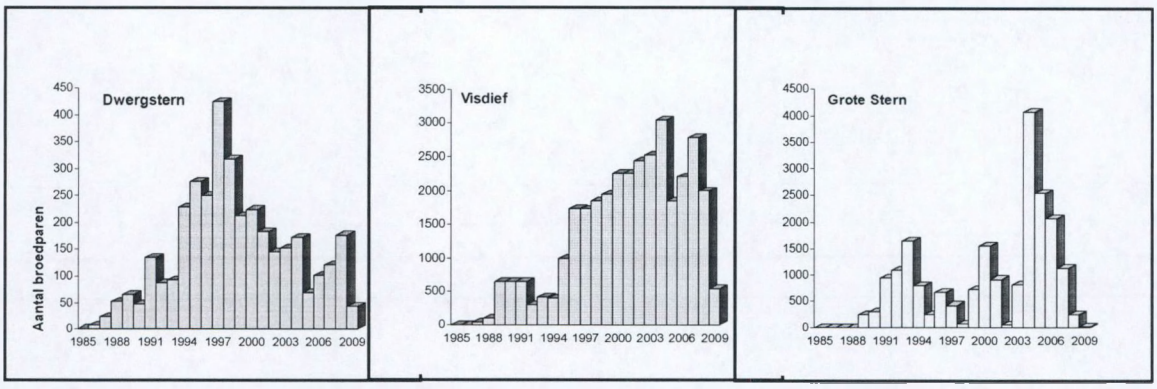

Fluctuaties in het aantal broedparen van Dwergstern, Visdief en Grote Stern in het havengebied van Zeebrugge in de periode 1995 - 2009. (bron: Stienen & Courtens 2009)

Zomertortel (*Streptopelia turtur*)

Zwinstreek

3 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. OT Dudzele te Zeebrugge (PMR)
2 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
1 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
2 kp. Steenbakkerij te Hoeke (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Jagersput te Damme (WDP)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
5 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Beverhoutsveld

2 kp. Gevaarts te Beernem (DHM)
2 kp. Miseriebocht te Beernem (DHM)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Te Beernem, Kijkuit (DHM)
1 kp. Te Beernem, Jachthaven (DHM)

☹ **totaal 2008: 28 kp.** (2007: 53 kp.)

Kerkuil (*Tyto alba*)

Zwinstreek

1 kp. Te Knokke (KWG)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Te Blankenberge (KWG)

Duinbossen van De Haan - Wenduine

3 kp. Te De Haan (KWG)

Dudzele, Koolkerke, Damme

9 kp. Te Damme (KWG)

Zuienkerke - Hagebos

2 kp. Te Zuienkerke (KWG)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

7 kp. Te Brugge (KWG)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

4 kp. Te Jabbeke, totaal voor Groot Jabbeke (MPO)
4 kp. Te Varsenare (KWG)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Te Oudenburg (KWG)

Vloethemveldcomplex

2 kp. Te Zedelgem (KWG)

Bossen van Oostkamp en Loppem

5 kp. Te Oostkamp (KWG)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

7 kp. Te Beernem (KWG)
1 kp. Te Wingene (KWG)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

2 kp. Te Torhout (KWG)

☺ **totaal 2008: 49 kp.** (2007: 34 kp.)

Steenuil (*Athene noctua*)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
1 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)

Male - Sijsele

3 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Te Jabbeke, in kerkuilenbak, totaal voor Groot Jabbeke (MPO)
1 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

2 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem, buiten bos (LDC)

☹ **totaal 2008: 24 kp.** (2007: 30 kp.)

Bosuil (*Strix aluco*)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Verkaveling West te Varsenare (JBT, WLT)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (PMR)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Bosjes te Steenbrugge (WPT)

☹ **totaal 2008: 6 kp.** (2007: 10 kp.)

Ransuil (*Asio otus*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

2 kp. Te Dudzele, Westkapelsesteenweg (GVE)
1 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)

1 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
1 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Zeekanaal Herdersbrug - Insteekdok te Brugge (FDS)

Male - Sijsele

1 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (JDH, FDS)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Beisbroek te Sint-Andries (PMR)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Pleysierbos te Veldegem (NVV)
2 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Kasteelbeekvallei te Ruddervoorde (PKB)

☹ **totaal 2008: 13 kp.** (207: 15 kp.)

Velduil (*Asio flammeus*)

Polders van Uitkerke

1 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)

☺ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 0 kp.)

IJsvogel (*Alcedo atthis*)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

2 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Male - Sijsele

1 kp. Meibosvijver te Sijsele (FDS, MKA, RDL)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)
1 kp. Put te Sint-Pieters (PMR)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Bloemendale te Sint-Andries, ruime omgeving (NED, PMR)
1 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

0 kp. Put te Roksem, geen vogels (SDH, DPE)

Beverhoutsveld

1 kp. Gevaarts te Beernem, Gevaerts Noord (PDH)
1 kp. Miseriebocht te Beernem (PDH)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Koude Keuken te Sint-Andries (NED)
1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS, PMR)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

2 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Gulke Putten te Wingene (PDH)
1 kp. Vyver Driekoningen te Beernem (PDH)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

1 kp. Kasteel De Mare te Torhout (SVE)

☺ **totaal 2008: 17 kp.** (2007: 16 kp.)

Groene Specht (*Picus viridis*)

Zwinstreek

1 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
1 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Hoge Helm Polder te Lapscheure (FDS)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Kasteel Ten Berghe te Koolkerke (FDS)
1 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
3 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen Noord te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen Oost te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Fort van Beieren te Koolkerke (WDP)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
4 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Stalhille

1 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

1 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)
1 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberghoevevijver te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Maskobossen te Jabbeke (MPO)
2 kp. Pleysierbos te Veldegem (NVV)
4 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Koebroek te Ruddervoorde (PKB)
1 kp. Park te Loppem (FDC)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Bulskampveld te Beernem (LVP)

☺	**totaal 2008: 42 kp.** (2007: 30 kp.)

Zwarte Specht (*Dryocopus martius*)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Beisbroek te Sint-Andries, ruime omgeving (PMR, WLT)

Vloethemveldcomplex

2 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Kampveld te Oostkamp (RDL)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Bulskampveld te Beernem (LVP)

☺ **totaal 2008: 5 kp.** (207: 4 kp.)

Kleine Bonte Specht (*Dendrocopos minor*)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Kasteel Ten Berghe te Koolkerke (FDS)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Lage Moere te Meetkerke (IL)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Koebroek te Ruddervoorde (PKB)
1 kp. Park te Loppem (FDC)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Centrum Nieuw te Beernem (KH)
1 kp. Heideveld Bornebeek te Beernem (KH)

Wijnendale

2 kp. Kasteelbos Wijnendale te Torhout (GC)

☺ **totaal 2008: 10 kp.** (207: 6 kp.)

Kuifleeuwerik (*Galerida cristata*)

Strand

1 kp. Strand bij Oostdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

☹ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 1 kp.)

Veldleeuwerik (*Alauda arvensis*)

Zwinstreek

1 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
1 kp. Zwin te Knokke (GOB)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

10 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
1 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Polders van Uitkerke

7 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
16 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
12 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
4 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
51 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
9 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
9 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

5 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
2 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

2 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
4 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
3 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

2 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
6 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

4 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
11 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
3 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

2 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Beverhoutsveld

1 kp. Zandberg te Oedelem (FDS, MKA, RDL)

☹ **totaal 2008: 192 kp.** (2007: 195)

Oeverzwaluw (*Riparia riparia*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

28 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (LDB)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

90 kp. Zeekanaal Herdersbrug - Insteekdok te Brugge, 90 bezette op 108 gangen (WJ, MKA)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

24 kp. Put te Sint-Pieters (PMR)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

4 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Beverhoutsveld

34 kp. Miseriebocht te Beernem, 34 bezette op 89 gangen (DHM)

☺ **totaal 2008: 180 kp.** (2007: 96 kp.)

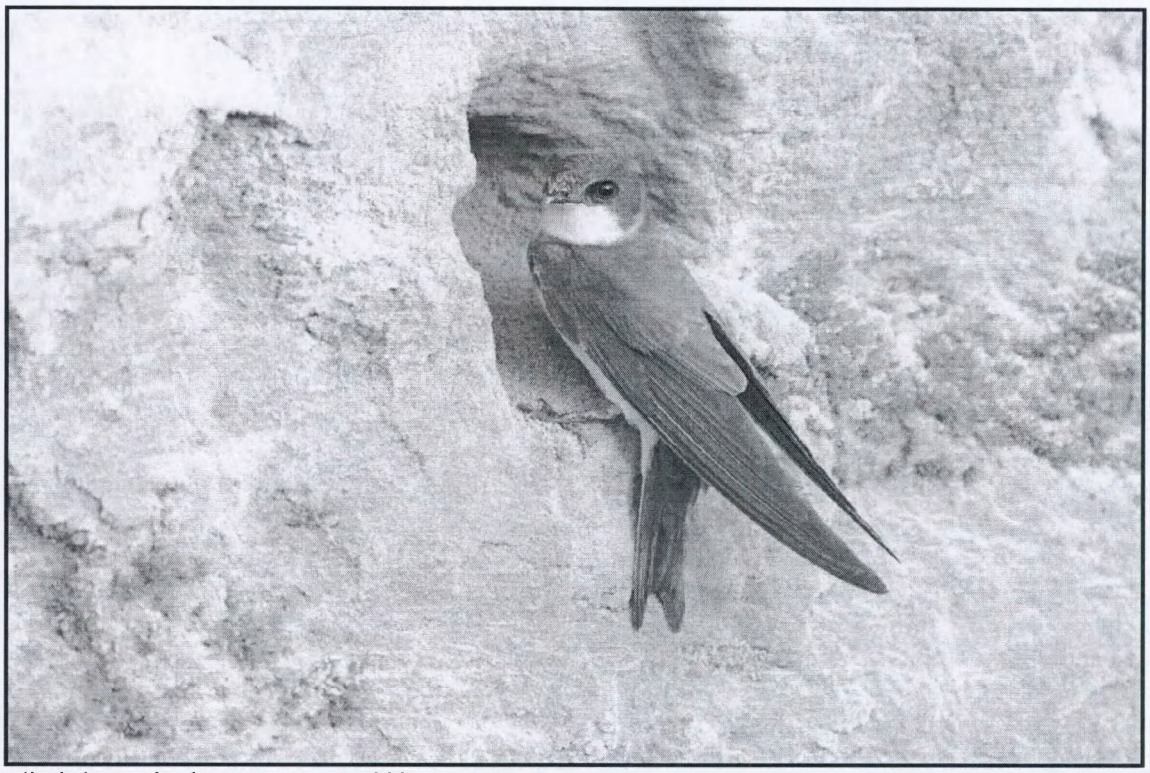

Alle kolonies boekten winst t.o.v. 2007: OT Distrigaz ging van 19 naar 28, de kolonie van het Zeekanaal Herdersbrug - Insteekdok Brugge steeg van 62 naar 90, aan de Put Sint-Pieters vehoogde het aantal bezette nestgangen van 3 naar 24, de Put van Roksem telde na een nuljaar weer vier paartjes en de kolonie van de Miseriebocht in Beernem groef zich van 12 naar 34 nestholtes. (foto: Glenn Vermeersch)

Huiszwaluw (*Delichon urbica*)

Zwinstreek

10 kp. te Duinbergen (RVT)
55 kp. Centrum te Knokke (RVT)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

27 kp. Centrum te Heist (RVT)
36 kp. Centrum te Ramskapelle (RVT)
34 kp. Centrum te Westkapelle (RVT)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

15 kp. Te Zwankendamme, Lisseweegsesteenweg (HLE, HVC)
5 kp. Centrum te Lissewege, aan het station (HLE)

Duinbossen van De Haan - Wenduine

9 kp. Centrum te De Haan, 7 Grotestraat, 2 Nieuwe Steenweg (WPW)

Vlissegem - Klemskerke

16 kp. Centrum te Vlissegem (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

4 kp. Centrum te Oostkerke (WDP)
24 kp. Krinkeldijk te Oostkerke, boerderij Strubbe (WDP)
5 kp. Syphons te Oostkerke, Gemaal. B. (WDP)

Dudzele, Koolkerke, Damme

81 kp. Te Damme, 49 aan stadhuis, 10 aan kerk (WDP)
8 kp. Centrum te Dudzele (FDS)
45 kp. Centrum te Koolkerke (FDS)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

18 kp. Industriezone Pathoekeweg te Brugge, Voeders Braet (WJ)

Zuienkerke - Hagebos

13 kp. Centrum te Zuienkerke (WJ)

Moeren van Meetkerke en Houtave

46 kp. Te Meetkerke, Dorpsweg 39 (WJ)
3 kp. Centrum te Meetkerke (WJ)

Stalhille

29 kp. Centrum te Stalhille (MPO, WVM)

Male - Sijsele

87 kp. Te Moerkerke, 66 aan kerk (WDP)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

18 kp. Te Brugge, Kruisabelewijk (FDS)
20 kp. Centrum te Sint-Pieters (WJ)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

11 kp. Te Jabbeke, 9 aan Station, 2 Stationstraat (MPO, WVM)

Vloethemvedcomplex

9 kp. Te Zedelgem, mogelijks onderschat (IL)

Bossen van Oostkamp en Loppem

13 kp. Te Loppem, 10 Zevekerke, 3 Bethanie (IL)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

120 kp. Te Beernem, 46 De Zande, 19 Vleeshalle, 45 Watertoren (LVP)
26 kp. Te Hertsberge, Lodiestraat grens Oostkamp (RDL)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

6 kp. Te Aartrijke (IL)
1 kp. Te Torhout, Sint-Henricus school (IL)

☺ **totaal 2008: 794 kp.** (2007: 734 kp.)

Graspieper (*Anthus pratensis*)

Voorhaven

2 kp. Sterneneiland te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Zwinstreek

3 kp. Zwin te Knokke (GOB)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

11 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
5 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
1 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
1 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
3 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
4 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
8 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

3 kp. Monikkenwerve te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

7 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
15 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
12 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
15 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
53 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
13 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

3 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
3 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
4 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

7 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
4 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVB)
1 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)
3 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)
4 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
6 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
4 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
9 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
3 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
2 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)

Zuienkerke - Hagebos

4 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
6 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
1 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
1 kp. Polders te Houtave (MKA)
4 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

3 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

☺	**totaal 2008: 255 kp.** (2007: 169)

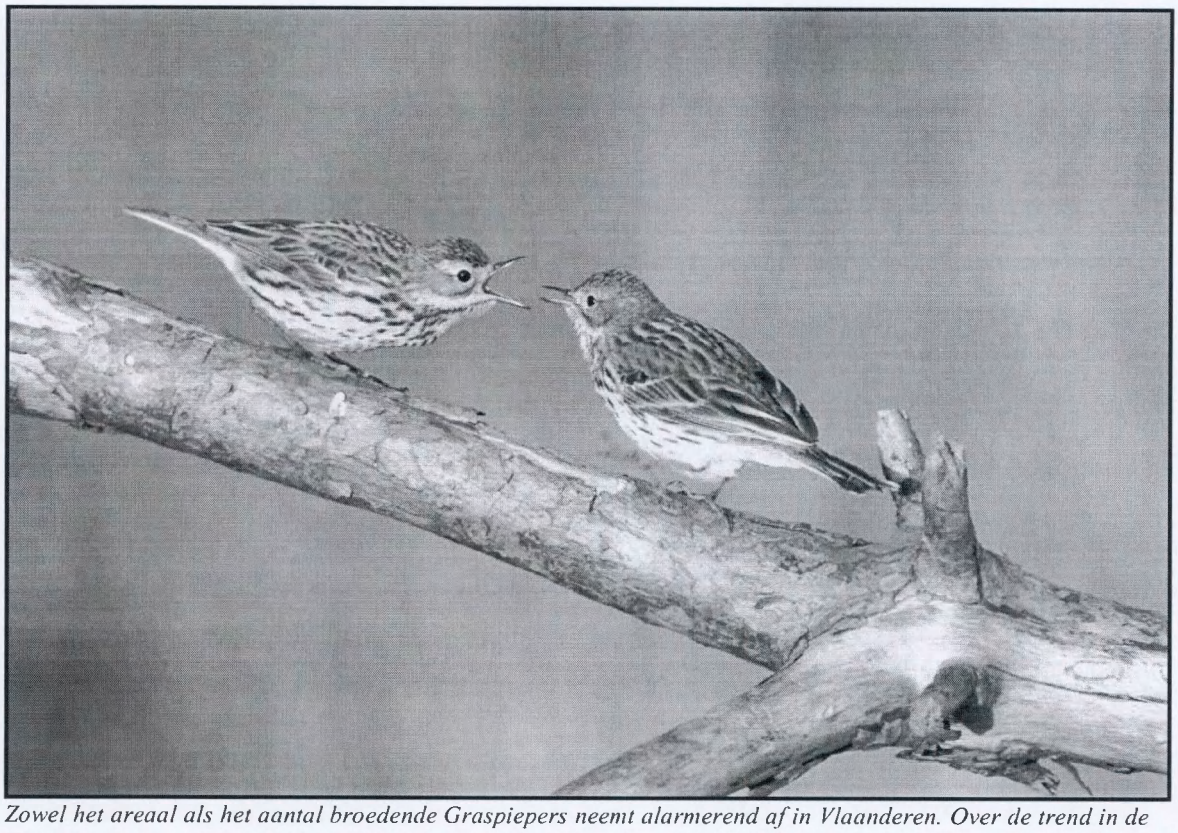

Zowel het areaal als het aantal broedende Graspiepers neemt alarmerend af in Vlaanderen. Over de trend in de Vlaamse Poldergebieden zijn weinig kwantitatieve gegevens beschikbaar maar ook daar is de afname ontegensprekelijk (Herremans 2004). Met het verdwijnen van de Hoge Noen (in 2008 nog goed voor 11 territoria), verdwijnt alweer één van de topgebieden voor deze soort aan de Oostkust. (foto: Glenn Vermeersch)

Gele Kwikstaart (*Motacilla flava*)

Zwinstreek

2 kp. Cantelmoliniepolder te Knokke (FDS)
1 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
2 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)

Polders van Uitkerke

1 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
2 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
5 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
6 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
2 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
26 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

7 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
7 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
4 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
2 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
1 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)
2 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
1 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)
5 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

5 kp. Branddijk te Damme (WDP)
3 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
1 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

6 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
10 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
1 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
1 kp. Polders te Houtave (MKA)
1 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

1 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

3 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
2 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

1 kp. Noordhoek-Zedelgem te Aartrijke (MKA)

☹ **totaal 2008: 125 kp.** (2007: 128 kp.)

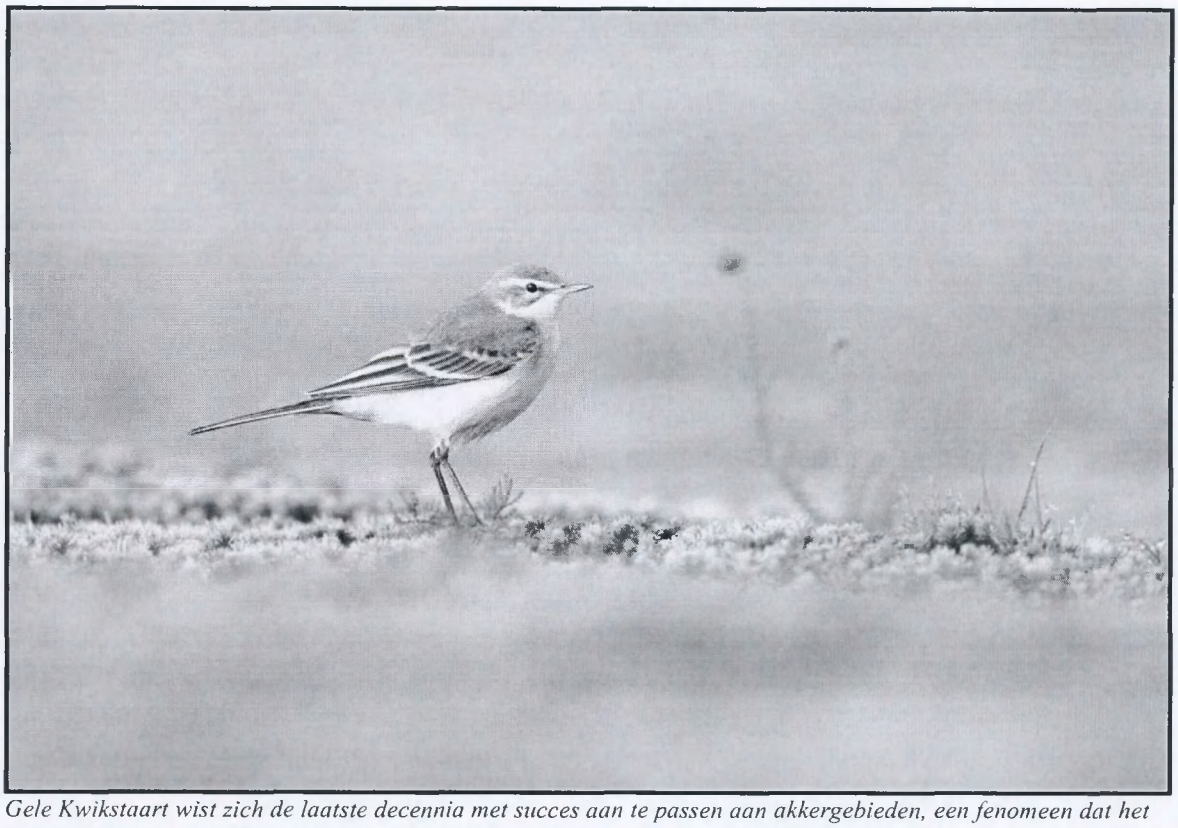

Gele Kwikstaart wist zich de laatste decennia met succes aan te passen aan akkergebieden, een fenomeen dat het verspreidingsbeeld in Vlaanderen sterk heeft beïnvloed. Het lijkt erop dat de toename op akkers voldoende groot is om de nog steeds voortdurende afname op graslanden (ruim) te compenseren. Open landbouwgebieden op zware, goed vochthoudende bodems in de Kustpolders behoren tot één van de Vlaamse kerngebieden. Door een toegenomen aandacht aan akkergebonden soorten, werd Gele Kwikstaart aan de Oostkust sinds 2006 vrij goed geïnventariseerd. Hoewel er nog een aantal kennislacunes zijn, kan op basis van de voorliggende gegevens voorzichtig worden gesteld dat het aantal territoria stabiliseert (tussen 120 en 130). De vogel op de foto is een Engelse Kwikstaart. (foto: Glenn Vermeersch)

Nachtegaal (*Luscinia megarhynchos*)

Zwinstreek

22 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☺ **totaal 2008: 25 kp.** (2007: 21 kp.)

Blauwborst (*Luscinia svecica*)

Zwinstreek

3 kp. Dievegatkreek te Knokke (FDS)
2 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

3 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
7 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
1 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
4 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
9 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
6 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Polders van Uitkerke

1 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
1 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
3 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
5 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
21 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
6 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

4 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
5 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
3 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Braambeierhoek te Oostkerke (DVB)
1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
7 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
9 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Hoekevaart West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
3 kp. Lievegeleedkreek te Hoeke (DVB)
3 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
5 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

4 kp. Aarseleweiden te Dudzele (GDW)
2 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Pereboomweiden Noord te Dudzele (FDS)
2 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
6 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
2 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
5 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
1 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
4 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

3 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
9 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
3 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
4 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Stalhille

2 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
2 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

12 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☹ **totaal 2008: 191 kp.** (2007: 217 kp.)

Gekraagde Roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*)

Dudzele, Koolkerke, Damme

3 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Male - Sijsele

5 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (WLT)

Beverhoutsveld

18 kp. Beverhoutsveld te Oedelem (RDL)

Vloethemveldcomplex

6 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☹ **totaal 2008: 34 kp.** (2007: 40 kp.)

Roodborsttapuit (*Saxicola torquata*)

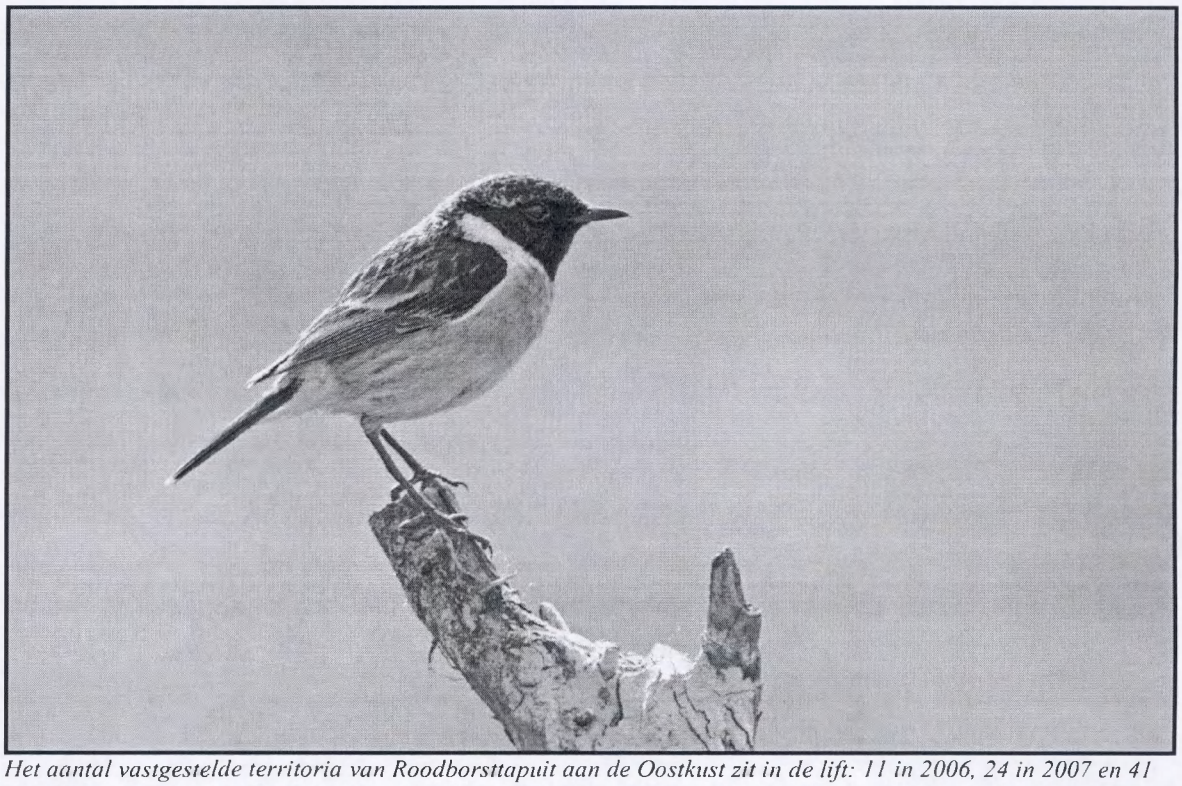

Het aantal vastgestelde territoria van Roodborsttapuit aan de Oostkust zit in de lift: 11 in 2006, 24 in 2007 en 41 in 2008. Roodborsttapuit kan in onze streken tot drie legsels produceren., afhankelijk van het tijdstip waarop de soort begint te broeden. Dit tijdstip is dan weer afhankelijk van de datum waarop de soort uit de overwinteringsgebieden bij ons aankomt en die datum zou mee bepaald worden door de gemiddelde temperatuurssom in maart. Sinds het begin van de jaren 1990 ligt die temperatuur gemiddeld merkelijk hoger dan in de periode 1960 - 1990 (Vermeersch 2004). Tussen 1985 en 2006 is de gemiddelde aankomstdatum van Roodborsttapuit in Vlaanderen vervroegd van 23 maart naar 13 maart (Herremans et al. 2007). Mogelijk leidt dit tot een hoger broedsucces door een potentiële toename van het aandeel derde legsels. (foto: Glenn Vermeersch)

Zwinstreek

1 kp. Dievegatkreek te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
1 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
2 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
1 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
2 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Meiboom te Blankenberge (PDH)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
1 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Hoge Helm Polder te Lapscheure (FDS)
1 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
3 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

2 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
3 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
3 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
1 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
5 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
1 kp. Polders te Houtave (ACO, JDT, FDC, RVK)
1 kp. Speyen te Brugge (GDC, WJ)

Stalhille

3 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE)

☺ **totaal 2008: 41 kp.** (2007: 24 kp.)

Tapuit (*Oenanthe oenanthe*)

Voorhaven

2 kp. Westdam te Zeebrugge (EST, WCO, MVW)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)

☹ **totaal 2008: 3 kp.** (2007: 6 kp.)

Cetti's Zanger (*Cettia cetti*)

Zwinstreek

4 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

4 kp. Kleiputten te Heist (VOG)
1 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)
2 kp. Stapelterrein te Heist (VOG)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Berm Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
2 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Kanaalberm Zuid te Zeebrugge (FDS)
3 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (LDB)
2 kp. OT Dudzele te Zeebrugge (PMR)
1 kp. Plasjes Pelikaan te Zeebrugge (FDS)
3 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
2 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
13 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
1 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

2 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)
6 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (WUP)

Polders van Uitkerke

4 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Groenwaecke te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

3 kp. Steenbakkerij te Hoeke (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Jagersput te Damme (WDP)
1 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)
1 kp. Zeekanaal Herdersbrug - Insteekdok te Brugge, orchisreservaatje (PDH)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Eendekooi te Meetkerke (EDA)
3 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Stalhille

1 kp. Jagersput te Stalhille (DPE)
9 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

2 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
3 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)
1 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Te Beernem (DHM)

☺ **totaal 2008: 90 kp.** (2007: 82 kp.)

Graszanger (*Cisticola juncidis*)

Zwinstreek

1 kp. Zwin te Knokke (WVS)
1 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

2 kp. Kleiputten te Heist (LOG)
1 kp. Stapelterrein te Heist (LOG)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

5 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
3 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
4 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (LDB)
3 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
1 kp. Plasjes Pelikaan te Zeebrugge (FDS)
9 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
7 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
1 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
1 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Braambeierhoek te Zwankendamme (PDH)

Polders van Uitkerke

1 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
1 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
2 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)

Stalhille

1 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

☹ **totaal 2008: 51 kp.** (2007: 61 kp.)

Sprinkhaanzanger (*Locustella naevia*)

Zwinstreek

6 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
2 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
1 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
1 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
13 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
3 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)

Polders van Uitkerke

1 kp. Groenwaecke te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Heideveld Bornebeek te Beernem (LVP)

☹ **totaal 2008: 33 kp.** (2007: 43 kp.)

Snor (*Locustella luscinioides*)

Polders van Uitkerke

1 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Lievegeleedkreek te Hoeke (DVB)

😐 **totaal 2008: 2 kp.** (2007: 2 kp.)

Rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Zwinstreek

11 kp. Dievegatkreek te Knokke (FDS)
8 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
6 kp. Kreek Da Costa te Knokke (FDS)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

2 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. Berm Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
1 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
13 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. Industriezone Filipsdok te Zeebrugge (JDB)
3 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
19 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (LDB)
6 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
2 kp. Plasjes Pelikaan te Zeebrugge (FDS)
8 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
5 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
60 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
15 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
17 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
30 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
6 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
25 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

9 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)

Polders van Uitkerke

7 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
6 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
17 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
15 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
5 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
11 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
11 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
20 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
82 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
36 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
23 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

25 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
1 kp. Put Vlissegem te Vlissegem (WPW)
12 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
21 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

3 kp. Blauwe Sluis te Hoeke (DVB)
3 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
6 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Flettersdamkreek te Lapscheure (DVB)
7 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Hoekevaart Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. Hoekevaart West te Hoeke (HBO)
3 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kwabettekreek te Lapscheure (DVB)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVP)
7 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
10 kp. Lievegeleedkreek te Hoeke (DVB)
1 kp. Lapscheursegatpolder te Hoeke (DVB)
2 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Put Kobus te Lapscheure (DVB)
3 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
13 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)
2 kp. Zwarte Sluis te Hoeke (GBU)
6 kp. Zwarte Sluispolder te Hoeke (GBU)
7 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

3 kp. Aarseleweiden te Dudzele (GDW)
4 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Jagersput te Damme (WDP)
2 kp. Pereboomweiden Noord te Dudzele (FDS)
1 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
3 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
3 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
16 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
7 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
5 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
2 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
5 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

2 kp. Weiden Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Zuienkerke - Hagebos

15 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
21 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
25 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

6 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
1 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
36 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
5 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

1 kp. Akkers te Stalhille (DVH)
7 kp. Jagersput te Stalhille (DPE)
6 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

17 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
10 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
8 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

16 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☺ **totaal 2008: 856 kp.** (2007: 809 kp.)

Tijdens de atlasperiode (2000 - 2002) werd de totale Vlaamse populatie Rietzanger geschat op 2.100 - 2.600 paar. In de polders slaagt de soort er in om stand te houden en de laatste jaren zelfs uit te breiden, ondanks het feit dat ook hier grote aaneengesloten moerasgebieden nog nauwelijks te vinden zijn. De verklaring ligt wellicht in de aanwezigheid van een uitgebreid en aaneengesloten netwerk van rietkragen langs polderwaterlopen, sloten, kreekrestanten en oude kleiputten. Door dit netwerk, dat zich vaak over vele honderden hectaren uitstrekt, speelt het fenomeen van versnippering immers veel minder dan in de andere ecoregio's van Vlaanderen (Devos 2004). (foto: Koen Devos)

Bosrietzanger (*Acrocephalus palustris*)

Zwinstreek

2 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Hoeke

5 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

8 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
2 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Industriezone Filipsdok te Zeebrugge (JDB)
1 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Kanaalberm Zuid te Zeebrugge (FDS)
2 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
1 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
1 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
4 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
6 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)

8 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
3 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

4 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)

Vlissegem - Klemskerke

3 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
1 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Blauwe Sluis te Hoeke (DVB)
1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Lemspolder te Lapscheure (FDS)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

7 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Damse Vaart Brugge - Damme te Koolkerke (WDP)
19 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
1 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
14 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
3 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
2 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Weiden Fort van Beieren te Koolkerke (WDP)
2 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
6 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

21 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Stalhille

3 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

7 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)
1 kp. Noordmeers te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

5 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
2 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
2 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

13 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)
6 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

☹ **totaal 2008: 178 kp.** (2007: 215 kp.)

Kleine Karekiet (*Acrocephalus scirpaceus*)

Zwinstreek

7 kp. Dievegatkreek te Knokke (FDS)
6 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
6 kp. Kreek Da Costa te Knokke (FDS)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

1 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

12 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
13 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
1 kp. Industriezone Filipsdok te Zeebrugge (JDB)
8 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
3 kp. Kanaalberm Zuid te Zeebrugge (FDS)
7 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
5 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
4 kp. OT Spoorweg West te Zeebrugge (WJ)
3 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
2 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
16 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
8 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
11 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
16 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
8 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
44 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

5 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)
2 kp. Monikkenwerve te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

18 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
8 kp. Gruttoweiden Noord te Uitkerke (WUP)
12 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
6 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
3 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
13 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
17 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
52 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
25 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)

20 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

2 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
7 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
9 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Blauwe Sluis te Hoeke (DVB)
13 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
2 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
18 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Flettersdamkreek te Lapscheure (DVB)
25 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
7 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
11 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
3 kp. Kwabettekreek te Lapscheure (DVB)
1 kp. Kleiputten te Oostkerke (DVB)
12 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
5 kp. Lievegeleedkreek te Hoeke (DVB)
2 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
8 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
4 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)
1 kp. Put Bekaert te Oostkerke (VUG)
1 kp. Put Kobus te Lapscheure (DVB)
15 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
2 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
1 kp. Steenbakkerij te Hoeke (DVB)
12 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)
21 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

34 kp. Branddijk te Damme (WDP)
7 kp. Damse Vaart Brugge - Damme te Koolkerke (WDP)
1 kp. Damse Vaart Damme - Syphonsphons te Damme (WDP)
3 kp. Jagersput te Damme (WDP)
2 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
7 kp. Pereboomweiden Noord te Dudzele (FDS)
2 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
4 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
32 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
11 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
40 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
3 kp. Stadswallen Noord te Damme (WDP)
11 kp. Stadswallen Oost te Damme (WDP)
12 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)
2 kp. Stadswallen Zuid te Damme (WDP)
12 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
11 kp. Weiden Fort van Beieren te Koolkerke (WDP)
13 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
7 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)

7 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
22 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
12 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

9 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
37 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
28 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

4 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
2 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
62 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
5 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

4 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

5 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)
2 kp. Meibosvijver te Sijsele (FDS, MKA, RDL)
2 kp. Stockmanshoeve te Sijsele (FDS)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

12 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

15 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Beverhoutsveld

7 kp. Gents Vaart Moerbrugge - Beernem te Beernem, tussen Moerbrugge en café Halve Maan (PDH)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS)

☹ **totaal 2008: 1003 kp**. (2007: 1143 kp.)

Spotvogel (*Hippolais icterina*)

Zwinstreek

1 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Geitenpark te Zeebrugge (KHE)
1 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Centrum te Lissewege (JZV)
1 kp. Bosjes station Dorp te Zeebrugge (KHE)

Polders van Uitkerke

1 kp. Groenwaecke te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
1 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
1 kp. Lemspolder te Lapscheure (FDS)
1 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Centrum te Damme (JZV)
1 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
2 kp. Stadswallen Oost te Damme (WDP)
1 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
2 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
1 kp. Zuidstrook te Dudzele (GVE)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Lage Moere te Meetkerke (JZV)

Male - Sijsele

1 kp. Malehoekwijk te Sint-Kruis (ACO)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Centrum te Sint-Pieters (JZV)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

1 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Beverhoutsveld

2 kp. Gents Vaart Moerbrugge - Beernem te Beernem (DHM)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

1 kp. Centrum te Torhout (GC)

☹ **totaal 2008: 29 kp.** (2007: 35 kp.)

Braamsluiper (*Sylvia curruca*)

Zwinstreek

6 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

3 kp. Stapelterrein te Heist (JZV)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

3 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (FDS)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Centrum te Sint-Pieters (JZV)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

2 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Joyeuse Pensée te Oostkamp (WJ)

☹ **totaal 2008: 21 kp.** (2007: 30 kp.)

Grasmus (*Sylvia communis*)

Zwinstreek

2 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
2 kp. Nieuwe Hazegraspolder te Knokke (FDS)
15 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

15 kp. Noordvaartstrook te Ramskapelle (LOG)
9 kp. Park te Heist (LOG)
2 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)
6 kp. Stapelterrein te Heist (PMR)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. Berm Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
3 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
3 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Industriezone Filipsdok te Zeebrugge (JDB)
2 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
1 kp. Kanaalberm Zuid te Zeebrugge (FDS)
2 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
2 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
1 kp. Ruigte Spoorweg West te Dudzele (JWA)
7 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
2 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

6 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (FDS)
4 kp. Bosjes station Dorp te Zeebrugge (VOG)

Polders van Uitkerke

1 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

2 kp. Blauwe Sluis te Hoeke (DVB)
1 kp. Eibroekvaartpolder te Oostkerke (DVB)
3 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
2 kp. Vaartweiden Oost te Hoeke (GBU)
1 kp. Lapscheursegatpolder te Hoeke (DVB)
1 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Lievegeleedpolder Zuid te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
3 kp. Steenbakkerij te Hoeke (DVB)
2 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

5 kp. Branddijk te Damme (WDP)
2 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
3 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
3 kp. Weiden Damse Vaart West te Damme (WDP)
1 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)
2 kp. Zuidervaartje te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

2 kp. Weiden Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)

Zuienkerke - Hagebos

1 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
11 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
1 kp. Polders te Houtave (MKA)

Stalhille

2 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Male - Sijsele

6 kp. Assebroekse Meersen te Assebroek (EHE)
2 kp. Noordmeers te Sijsele (FDS)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

2 kp. Put te Sint-Pieters (PMR)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

3 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
1 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

4 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Maskobossen te Jabbeke (MPO)
1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. De Lare te Oostkamp (MKA)
2 kp. Warandeputten te Oostkamp (GDC)

☹ **totaal 2008: 167 kp.** (2007: 192 kp.)

Fitis (*Phylloscopus trochilus*)

Zwinstreek

24 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
2 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
3 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

5 kp. Fonteintjes te Zeebrugge (FDS)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Blauwe Sluis te Hoeke (DVB)
3 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Lievegeleedpolder Noord te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
1 kp. 't Naaie te Oostkerke (VUG)
1 kp. Pannepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Stadswallen West te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Blauwe Toren te Sint-Pieters (FDS)
3 kp. OT te Brugge (FDS)

Stalhille

2 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
1 kp. Witte Paters te Varsenare (MPO, WVM)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

7 kp. Put te Roksem (SDH, DPE)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Pleysierbos te Veldegem (NVV)

☹ **totaal 2008: 65 kp.** (2007: 94 kp.)

Heel wat trekvogels keren almaar vroeger terug vanuit de overwinteringsgebieden naar de broedgronden. De 'vervroeging' ovzer de periode 1985 - 2003 loopt uiteen van 20 dagen bij Tjiftjaf tot 1 dag bij Koekoek. Ook voor Fitis is de vervroegde terugkeer licht significant: de voorbije 20 jaar trad er een verschuiving op van een gemiddelde aankomstdatum rond 6 april naar een gemiddelde aankomstdatum rond 31 maart (Leysen & Herremans 2004). (foto: Glenn Vermeersch)

Vuurgoudhaan (*Regulus ignicapillus*)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☹ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 2 kp.)

Grauwe Vliegenvanger (*Muscicapa striata*)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

1 kp. Stinker & Blinker - Palingpotbrug te Heist (FDS)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Centrum te Damme, aan kerkhof (WDP)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

2 kp. Brugse Vesten te Brugge (WJ)
1 kp. Centrum te Brugge, Augustijnenrei (WJ)
1 kp. Centrum te Sint-Pieters (JZV)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Doeveren te Oostkamp (PDH)

Aartrijke, Veldegem, Torhout

1 kp. Te Torhout, kinderboerderij (KHE)

☺ **totaal 2008: 12 kp.** (2007: 8 kp.)

Bonte Vliegenvanger (*Ficedula hypoleuca*)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

2 kp. Villawijk Herstberghe te Hertsberge (RJA)

😐 **totaal 2008: 2 kp.** (2007: 2 kp.)

Baardman (*Panurus biarmicus*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (LDB)
8 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)

☹ **totaal 2008: 9 kp.** (2007: 10 kp.)

Matkop (*Parus montanus*)

Vloethemveldcomplex

1 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☹ **totaal 2008: 1 kp.** (2007: 3 kp.)

Kuifmees (*Parus cristatus*)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Beisbroek te Sint-Andries (PMR, KNR)
1 kp. Tilleghem te Sint-Michiels (JZV)

Vloethemveldcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Doeveren te Oostkamp (NVV)
1 kp. Kampveld te Oostkamp (RDL)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Bulskampveld te Beernem, Aanwijs (NVV)

Wijnendale

1 kp. Kasteelbos Wijnendale te Torhout (GC, IL)

☺ **totaal 2008: 9 kp.** (2007: 4 kp.)

Boomklever (*Sitta europaea*)

Male - Sijsele

2 kp. Ryckevelde te Sijsele (JOP)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

2 kp. Brugse Vesten te Brugge (JOV)
1 kp. Lappersfort te Brugge (PMR)

Bossen van Sint-Andries en Sint-Michiels

1 kp. Te Sint-Michiels, Rode Poort (GOB)
1 kp. Chartreusen te Sint-Michiels (HFO)
1 kp. Tilleghem te Sint-Michiels (GOB)
1 kp. Villa Duvelsgat te Sint-Andries (FDS, PMR)

Vloethemveldcomplex

5 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Doeveren te Oostkamp (NVV)
1 kp. Koude Puit te Oostkamp (RDL)
2 kp. Park te Loppem (FDC)

Bossen van Hertsberge, Beernem, Wingene

1 kp. Bossen Wildenburg te Wingene (FDS)
1 kp. Villawijk Herstberghe te Hertsberge (NVV)

Wijnendale

15 kp. Kasteelbos Wijnendale te Torhout (GC, IL)

☺ **totaal 2008: 35 kp.** (2007: 7 kp.)

Wielewaal (*Oriolus oriolus*)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

2 kp. Damse Vaart Hoeke - Nederlandse grens te Hoeke (GBU)
1 kp. Stinker & Blinker Broekebrug - Syphons te Oostkerke (ECR)
1 kp. Syphons te Oostkerke (JZV)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)

Vloethemvedcomplex

3 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☹ **totaal 2008: 8 kp.** (2007: 15 kp.)

Putter (*Carduelis carduelis*)

Polders Ramskapelle, Westkapelle, Heist

1 kp. Stapelterrein te Heist (WVT)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Braambeierhoek te Zwankendamme (PDH)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

1 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)

Dudzele, Koolkerke, Damme

1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Opgespoten terrein van Brugge en Blauwe Toren

1 kp. Industriezone Pathoekeweg te Brugge (FWI)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Hoge Moere te Meetkerke (MDE)
1 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)

Bebouwde kom van Brugge en randgemeenten

1 kp. Centrum te Sint-Pieters (JZV)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

1 kp. Oostendse Vaart Stalhille-Plas te Jabbeke (JZV)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp (GVH)

☺ **totaal 2008: 10 kp.** (2007: 9 kp.)

Kneu (*Carduelis cannabina*)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

1 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
2 kp. Industriezone Filipsdok te Zeebrugge (JDB)
2 kp. Kanaalberm Noord te Zeebrugge (WJ)
2 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
2 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
3 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
1 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Vlissegem - Klemskerke

1 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

2 kp. Zwinvaartpolder te Oostkerke (GBU)

Dudzele, Koolkerke, Damme

2 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
1 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Moeren van Meetkerke en Houtave

1 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

☹ **totaal 2008: 21 kp.** (2007: 29 kp.)

Goudvink (*Pyrrhula pyrrhula*)

Zwinstreek

2 kp. Zwinbosjes te Knokke (PJ)

Vloethemveldcomplex

2 kp. Vloethemveld te Zedelgem (LDC)

☹ **totaal 2008**: **4 kp.** (2007: 5 kp.)

Rietgors (*Emberiza schoeniclus*)

Zwinstreek

2 kp. Dievegatkreek te Knokke (FDS)
3 kp. Kleiputten Oude Vrede te Knokke (FDS)
3 kp. Kreek Da Costa te Knokke (FDS)

Achterhaven (Zeebrugge - Dudzele)

2 kp. CTO te Zeebrugge (FDS)
8 kp. Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. OT Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
3 kp. OT Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
3 kp. Ruigte Spoorweg Oost te Zeebrugge (NVV)
18 kp. Rietveld Pelikaan te Zeebrugge (DVB)
2 kp. Weiden kant Lissewege te Zeebrugge (WJ)
7 kp. Weiden Distrigaz te Zeebrugge (JDB)
3 kp. Weiden Hoge Noen te Zeebrugge (WCO)
3 kp. Weiden Spoorweg Oost te Zeebrugge (JOV)
5 kp. Weiden Spoorweg West te Zeebrugge (FDS)

Lissewege (polders Fonteintjes - Eendekooi)

1 kp. Eendekooi te Lissewege (PDH)
1 kp. Monikkenwerve te Lissewege (PDH, MKA)

Polders van Uitkerke

3 kp. Eendeweiden te Uitkerke (WUP)
3 kp. Gruttoweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Kuststrook te Uitkerke (WUP)
1 kp. Kievitweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Meeuweweiden te Uitkerke (WUP)
5 kp. Polders te Nieuwmunster (DVV)
4 kp. Plevierweiden te Uitkerke (WUP)
27 kp. Reigersweiden te Uitkerke (WUP)
7 kp. Tureluursweiden te Uitkerke (WUP)
4 kp. Velduilweiden te Uitkerke (WUP)

Vlissegem - Klemserke

3 kp. Bunkerweiden te Vlissegem (WPW)
2 kp. Weiden Klemskerke Noord te Klemskerke (WPW)
5 kp. Weiden Klemskerke Zuid te Klemskerke (WPW)

Oostkerke, Hoeke, Lapscheure

4 kp. Eibroekvaartweiden te Oostkerke (DVB)
1 kp. Flettersdamkreek te Lapscheure (DVB)
5 kp. Groot Boomgaardweiden te Oostkerke (DVB)
3 kp. Vaartweiden West te Hoeke (HBO)
1 kp. Kleiputten Sint-Donaas te Hoeke (GBU)
5 kp. Lievegeleedkreek te Hoeke (DVB)
1 kp. Moeren te Oostkerke (DVB)
1 kp. Put Kobus te Lapscheure (DVB)
1 kp. Plevierweiden te Oostkerke (VUG)
3 kp. Zeepolder te Lapscheure (DVB)

Dudzele, Koolkerke, Damme

3 kp. Branddijk te Damme (WDP)
1 kp. Kruisabeleweiden te Dudzele (FDS)
1 kp. Pereboomweiden Noord te Dudzele (FDS)
1 kp. Pereboomweiden Zuid te Dudzele (FDS)
1 kp. Polders te Koolkerke (FDS)
4 kp. Pijpewegweiden te Damme (WDP)
2 kp. Ronselaereweiden te Dudzele (FDS)
4 kp. Romboutswerve te Damme (WDP)
2 kp. Waterhofstedeweiden te Dudzele (GDW)
2 kp. Weiden te Koolkerke (FDS)
1 kp. Waterputweiden te Dudzele (FDS)
2 kp. Zuiddijk te Damme (WDP)

Zuienkerke - Hagebos

4 kp. Akkers ten westen te Zuienkerke (DVB)
9 kp. Polders Schoeringebrug te Zuienkerke (DVB)
9 kp. Weiden Hagebos te Zuienkerke (DVB)

Moeren van Meetkerke en Houtave

2 kp. Hoge Moere te Houtave (MDE)
5 kp. Lage Moere te Meetkerke (GC, EDA)
4 kp. Speyen te Brugge (EKU, CVS)

Stalhille

2 kp. Weiden bij Jagersput te Stalhille (DPE, SDH)

Polderrand van Bloemendale tot Varsenare

4 kp. Kwetshage te Varsenare (MPO)
2 kp. Tuinbouwgebied te Varsenare (EKI)
5 kp. Weiden Rijkswacht te Jabbeke (JMY)

Ettelgem, Roksem, Bekegem

11 kp. Weiden Pompje te Oudenburg (DVH)

Bossen van Oostkamp en Loppem

1 kp. Warandeputten te Oostkamp (WDI)

☺	**totaal 2008: 250 kp.** (2007: 244 kp.)

De Vlaamse Kustpolders vormden tijdens de atlasperiode (2000 - 2002) het belangrijkste broedgebied van Rietgors in Vlaanderen met een Kustpopulatie die toen werd geschat op 750 - 1.000 paartjes. Op Vlaamse schaal gaat de soort in de min. De achteruitgang van het Rietgorzenbestand in Vlaanderen past in een algemene West-Europese trend die zich decennia geleden heeft ingezet (Devos 2004). (foto: Glenn Vermeersch)

Dankwoord

Dank aan alle vogels om ook dit jaar weer in grote getale aan de Oostkust te willen broeden. Aan iedereen die een broedgeval doorgaf: merci! Sommigen gaven veel door, anderen een enkel geval maar op zich maakt dat niets uit. Dit rapport is een product van een ganse ploeg, van iedereen die zich onder de vleugels van de Vogelwerkgroep Mergus en Vogelwerkgroep Middenkust schaart en onze waardering is er voor iedereen. Glenn Vermeersch, Koen Devos, Bernard Van Elegem en Geert Spanoghe worden bedankt voor het aanleveren van enkele topplaten. Het moet gezegd: er is een heel goeie symbiose tussen het vrijwilligersnetwerk (aangestuurd door Natuurpunt) en het INBO: de vogelwerkgroepen bundelen alle broedvogelgegevens en maken die via dit rapport over aan het INBO die er op haar beurt dankbaar gebruik van maakt voor het BBV-rapport of om te voldoen aan verplichte rapportages naar Europa toe. Het INBO stelt op haar beurt dan weer foto's ter beschikking om het rapport te verfraaien en zo zijn we allemaal tevreden. De waardering vanuit het INBO en Natuurpunt voor het inventarisatiewerk dat de vrijwilligers aan de Oostkust jaarlijks verzetten is groot. Iedereen weet dat de Oostkust één van de best onderzochte regio's van Vlaanderen is. Het cijfermateriaal dat hieruit voortvloeit is dan ook van kapitaal belang voor nationale en internationale rapportage en wordt zo veel als mogelijk aangewend om ook het natuurbeleid in Vlaanderen in de goede richting te sturen. Daarom alleen al moeten we met z'n allen dit werk voortzetten. We hopen dat ook voor 2008 heel wat broedvogelgegevens zullen worden doorgegeven zodat er gauw weer een nieuw broedvogelrapport van de ganse Oostkust van de band kan rollen.

Een laatste blik over Rietveld De Pelikaan: in 2009 is het misschien voorgoed gedaan ... (foto: Filip Verbelen)

Dominique en Frank

Literatuur

Anselin A., 2004. Knobbelzwaan. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Courtens W. & Verbelen D., 2008. Monitoring van het SBZ-V 'Poldercomplex': resultaten van het derde jaar (2007 - 2008). INBO. R.2008.28. Brussel. pp. 93

Devos K., 2004. Rietzanger. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Devos K., 2004. Rietzanger. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Devos K., 2006. Scholekster. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Devos K., Anselin A. & Vermeersch G., 2004. Een nieuwe Rode Lijst van de Broedvogels in Vlaanderen. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Herremans M., 2004. Graspieper. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Herremans M., Verbeylen G., Driessens G., Jooris R., Leysen K., Van den Broeck D., van Pelt F., Verbelen D., Zxertvaegher M. en vrijwilligers van Natuurpunt Studie-netwerken, 2007. Vrijwilligers brengen effecten van klimaatopwarming op natuur in Vlaanderen in beeld. Poster. Natuurpunt Studie vzw, Mechelen.

Leysen K. & Herremans M., 2004. Fenologie: resultaten en bespreking zomervogels 2003 en analyse trends sinds 1985. Natuur.oriolus, jaargang 70, nr. 1, pp. 33 - 42

Stienen E. & Courtens W., 2009. 10 jaar Sternenschiereiland: een jubileum met gemengde gevoelens. Vogelnieuws. Ornithologische nieuwsbrief van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. nr. 13, oktober 2009, pp. 19 - 25

Van Dijk A.J., 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek - Ubbergen

Verbelen D. & De Scheemaeker F., 2007. Resultaten broedvogelinventarisaties 2006 in Noord-West-Vlaanderen. Vogelwerkgroep Mergus, Brugge. pp. 86

Verbelen D. & De Scheemaeker F., 2009. Resultaten broedvogelinventarisaties aan de Oostkust in 2007. Vogelwerkgroep Mergus, Brugge. pp. 99

Vermeersch G., 2004. Roodborsttapuit. *In*: Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Vermeersch G. & Anselin A., 2009. Bredvogels in Vlaanderen in 2006 - 2007. Recente status en trends van Bijzondere Broedvogels en soorten van de Vlaamse Rode Lijst en/of Bijlage I van de Europese Vogelrichtlijn. Mededeling van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, nr. 3. Brussel. pp. 99

Vermeersch G., Anselin A., Devos K., Herremans M., Stevens J., Gabriëls B. & Van Der Krieken B., 2004. Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000 - 2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel.

Lijst van de gebruikte afkortingen van de waarnemers

Van een aantal gebieden kregen we de resultaten binnen onder de naam van een 'waarnemerscollectief'. Meer bepaald ging het op de Werkgroep Uitkerkse Polders (in dit rapport steeds afgekort tot WUP) dat bestond uit Dirk Content, Franky Beidts, Geert De Clercq, John Van Gompel en Leon Lybeer. Ook van de regio Damme werden de waarnemingen steeds doorgegeven onder de naam van de Werkgroep Damse Polder (afgekort tot WDP). Deze inventarisaties werden uitgevoerd door Daniël Janssens, Donald Dupon, Emmanuel Crul, Martin Verbeke, Moniek Knuysen, Piet Lozie, Robrecht Pillen en Rudy Deplae. Eric Stienen, Marc Van de walle en Wouter Courtens vormden het INBO-team dat instond voor de inventarisatie van de Voorhaven van Zeebrugge, incl. het Sterneneiland. Heel vaak gingen ook anderen samen op stap, in een los en tijdelijk 'samenwerkingsverband' en werden de waarnemingen slechts doorgegeven door en op naam van één enkele persoon. Onze excuses voor de mensen die op die manier door de mazen van het waarnemersnet glipten en hun naam niet vermeld zien in de onderstaande lijst. In elk geval: aan iedereen die ook maar op één of andere wijze heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit rapport: een welgemeende dank. Hopelijk kunnen we ook in de komende jaren weer op jullie enthoesiaste inzet rekenen.
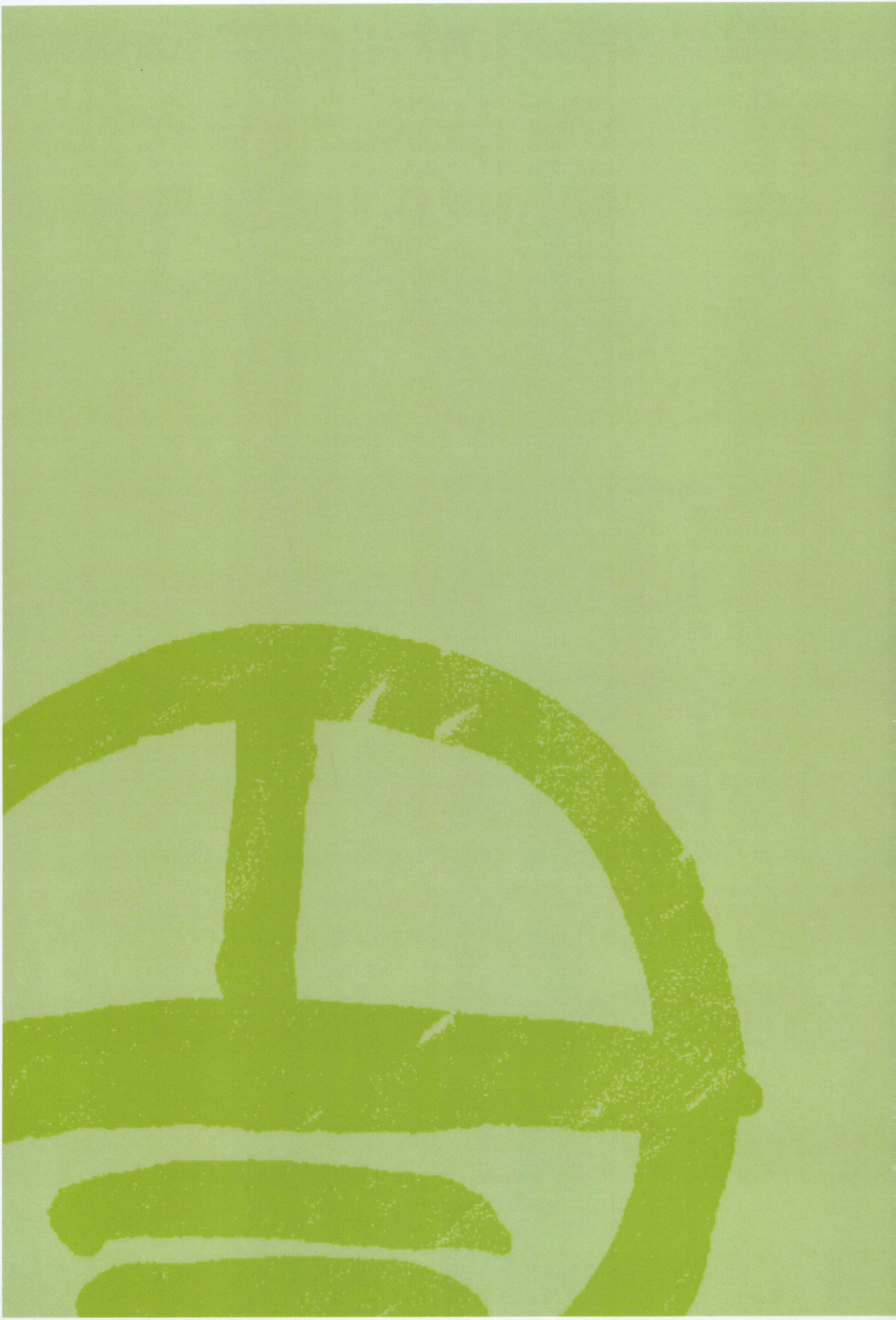
ACO	Antoine Cornelis	HDB	Hans De Blauwe	NVV	Noël Vervaecke
BBE	Bruno Beyen	HFO	Hilde Fontier	PBE	Patrick Beirens
CVS	Christine Verscheure	HDE	Hedy Lecomte	PDH	Paul D'Hoore
DHM	David Herman	HVC	Harry Vandecnocke	PJ	Patrick Janssens
DPE	Dirk Peene	IL	Ivan Leroy	PKB	Patrick Keirsebilck
DVB	Dominique Verbelen	JBT	Jan Baert	PMR	Philippe Martens
DVH	Dirk Vanhoecke	JD	Jan Desmet	PMT	Paul Maertens
DVK	Danny Vanderbeken	JDB	Johan Debuck	RDL	Romain Deloof
DVP	Dirk Vanpaemel	JDH	Jan D'Hondt	RJA	Robert Janssens
DVV	Dirk Vercoutter	JDT	Jo Detavernier	RVK	Rik Van De Kerchove
ECR	Emmanuel Crul	JMY	Johnny Mylle	RVT	Rudi Vantorre
EDA	Edgard Daemen	JOP	Johan Opsomer	SBM	Stefaan Brinckman
EGO	Emmanuel Goethals	JOV	Johan Vandepitte	SDH	Steven D'Haese
EHE	Eric Hermy	JWA	Jef Van de Water	SVE	Stefaan Verplancke
EKI	Eric Kindt	JZV	Jozef Vansteenkiste	VLG	Vincent Legrand
EKU	Eckhart Kuyken	KH	Kristof Hurtekant	VOG	Vogellijn
EST	Eric Stienen	KHE	Kenny Hessel	VUG	Geert Vanhulle
FDC	Filip De Coster	KNR	Karim Neiryck	WCO	Wouter Courtens
FDS	Frank De Scheemaeker	KWG	Kerkuilenwerkgroep	WDI	Willy Dias
FWI	Frederik Willemyns	LDB	Lode Debruyne	WDP	Werkgroep Damse Polder
GBU	Guido Burggraeve	LDC	Luc De Cat	WJ	Wim Jans
GC	Geert Carette	LOG	Lode Gilis	WLT	Wim Lammerant
GDC	Geert De Clercq	LVP	Luc Vanpaemel	WPT	Wilfried Pattyn
GDW	Geert De Wispelaere	MDE	Marc De Ceuninck	WPW	Wim Pauwels
GOB	Guido Orbie	MKA	Machteld Kaesemans	WUP	Werkgroep Uitkerkse Polder
GVE	Gunther Vergauwen	MPO	Marcel Pottier	WVM	Willy Vermeersch
GVH	Geert Vandenheuvel	MVW	Marc Van de walle	WVS	W. Verstraeten
HBO	Hendrik Borglevens	NED	Nicolas Endriatis	WVT	Wouter Vansteelant